

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY
RADY GMINY ŻELAZKÓW
NR XLVI/239/13
Z DNIA 29 LISTOPADA 2013R

GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY ŻELAZKÓW
NA LATA 2014 - 2020

ŻELAZKÓW, Listopad 2013r.

Przewodniczący
Rady Gminy Żelazków

Dariusz Wawrzyniak

I	Wstęp.....	3
II	Diagnoza w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy Żelazków.....	5
III	Systemowy sposób rozwiązywania problemów społecznych.....	8
III.1.	System wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych długotrwałym pozostaniem bez pracy.....	8
III.2.	Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Żelazków.....	15
III.2.1.	Pomoc na rzecz rodzin i osób z bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.....	17
III.2.2.	Społeczne skutki bezradności rodzin w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.....	17
III.3	Pomoc na rzecz osób starszych.....	24
III.4	Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych.....	28
III.5	Pomoc na rzecz osób i ich rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.....	30
III.6	Przeciwdziałanie przemocy domowej w rodzinie.....	34
IV.	Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żelazków na lata 2014- 2020.....	39

I Wstęp.

Obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej wynika z art.17 ust.1 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej z 12.03.2004r. / Dz.U.z 2013r. poz. 182 z późn. zm./.

„Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnie ryzyka”

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej.

Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w posiadanych zasobach oraz w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji.

Strategia jest instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w perspektywie kolejnych lat. Zasady realizacji długofalowej polityki społecznej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją, działania i decyzje powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii.

Społeczna akceptacja oraz identyfikacja mieszkańców z wypracowanymi celami dają szansę na odpowiednie zarządzanie polityką społeczną.

Strategia została opracowana na lata 2014 – 2020.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy Żelazków została sporządzona na podstawie danych będących w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelazkowie uzyskanych w toku jego bieżącej działalności.

W oparciu o diagnozę została opracowana strategia rozwiązywania problemów społecznych na najbliższe lata, która jest rozwinięciem działań oraz założeń programowych realizowanych w sferze pomocy społecznej w Gminie Żelazków, a także sposobów realizacji świadczonej pomocy.

Działania GOPS w Żelazkowie służą nie tylko łagodzeniu skutków trudnej sytuacji bytowej świadczeniobiorców pomocy społecznej, lecz także umożliwiają usuwanie przyczyn tkwiących w sferze społecznej. Dokonano przejścia od modelu pomocy, którego zasadniczą funkcją jest udzielanie wsparcia materialnego do modelu nastawionego na wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin zgłaszających się z prośbą o pomoc w przezwyciężaniu trudności życiowych. Było to możliwe dzięki rozwojowi różnych usług i form pomocy (min. prace społecznie – użyteczne, roboty publiczne, usługi sąsiedzkie), projekty systemowe współfinansowane ze środków *Europejskiego Funduszu Społecznego* oraz poradnictwa i pracy socjalnej (rozumianej jako działalność zawodową mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi).

Doświadczenia kilku lat wykazały, że podział terenu gminy Żelazków na pięć rejonów pracy socjalnej przypisanych 5 pracownikom socjalnym daje pozytywne efekty. Pracownicy socjalni mają bowiem

bezpośredni kontakt ze środowiskiem, który służy właściwej diagnozie i ułatwia skuteczne rozwiązywanie istniejących trudności oraz udzielanie pomocy mieszkańcom gminy w ich środowisku zamieszkania.

Różnorodność problemów występujących w rodzinach o niskim statusie społecznym, korzystających z pomocy Ośrodka wymaga planowania i podejmowania działań w celu rozwiązywania problemów osób i rodzin, które przy wykorzystaniu własnych środków i możliwości nie mogą przezwyciężyć trudności życiowych.

Najczęściej pomocy w rozwiązywaniu problemów życiowych potrzebują rodziny w których występuje:

- bezrobocie,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- potrzeba ochrony macierzyństwa,
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- alkoholizm,
- przemoc fizyczna i psychiczna,
- nieleczona choroba psychiczna,
- konflikty wewnątrzrodzinne spowodowane rozpadem rodziny, rozwodem lub roszczeniami materialnymi
- itp...

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie poza określonymi w ustawie stara się organizować dodatkowo bardzo różne formy pomocy po to, aby doprowadzać osoby i rodziny do życiowego usamodzielnienia.

W dalszej działalności Ośrodka planuje się rozszerzenie działań pomocowych na rzecz osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy, wymagających wsparcia.

W niniejszym opracowaniu zostały przedstawione główne kierunki realizacji planowanych zadań pomocy społecznej na lata 2014 – 2020.

Przystępując do tworzenia gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Żelazków Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykorzystał dane statystyczne oraz sprawozdania za okres 2007 – 2013 r. i wnioski z prowadzonego poradnictwa, z wykonywanej w środowisku zamieszkania osób korzystających z pomocy Ośrodka pracy socjalnej, konsultacji społecznych oraz przesłanki wynikające z analizy problemów i ich natężenia .

II Diagnoza w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy Żelazków.

Gmina Żelazków jest gminą wiejską, którą tworzy 36 wsi.

Położona jest na północ od miasta Kalisza w południowo – wschodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie kaliskim. Gmina zajmuje powierzchnię 11 361 ha (113,61km²)

Gminę Żelazków zamieszkuje obecnie **9313** mieszkańców – stan na dzień 31.12.2012.

Grupę w ilości 4748 osób stanowią kobiety a 4565 – mężczyźni.

Struktura wiekowa ludności dowodzi, że jest to gmina ludzi młodych:

- w wieku przedprodukcyjnym jest **1855 osób**,
- w wieku produkcyjnym **5993 osób** (w tym 2841 osób stanowią kobiety, a 3152 mężczyźni)
- w wieku poprodukcyjnym **1465 osoby** (w tym grupę 1023 osób stanowią kobiety, a 442 osób mężczyźni).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie jest budżetową jednostką organizacyjną gminy Żelazków utworzoną przez Gminną Radę Narodową w Żelazkowie Uchwałą Nr XI/65/90 z dnia 20.04.1990r., działająca na podstawie statutu z dnia 29.03.2012 r. ze zm.

Ośrodek realizuje zadania zlecone oraz zadania własne gminy wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej z 12.03.2004r. (Dz. U. z 2013r. Nr 182 ze zm.)
- ustawy o świadczeniach rodzinnych z 28.11.2003r. (Dz. U. z 2006r. Nr 139 poz.992 ze zm.)
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 07.09.2007r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.)
- ustawy z dnia 21.06.2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966 ze zm.)
- ustawy z 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2006 r. Nr 25 poz. 186 ze zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.)
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 (Dz.U. z 2013 r. poz. 135).

Podstawowym celem pomocy społecznej jest zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie zajmuje się niesieniem pomocy wszystkim tym osobom i rodzinom, które nie mogą przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie udziela się w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu się do życia młodości opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego, alkoholizmu, narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Priorytetowym zadaniem GOPS w Żelazkowie jest przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym powodującym wzrost zapotrzebowania na świadczenia pomocy społecznej.

Zadanie to tut. ośrodek realizuje wykonując pracę socjalną rozumianą jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności

do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

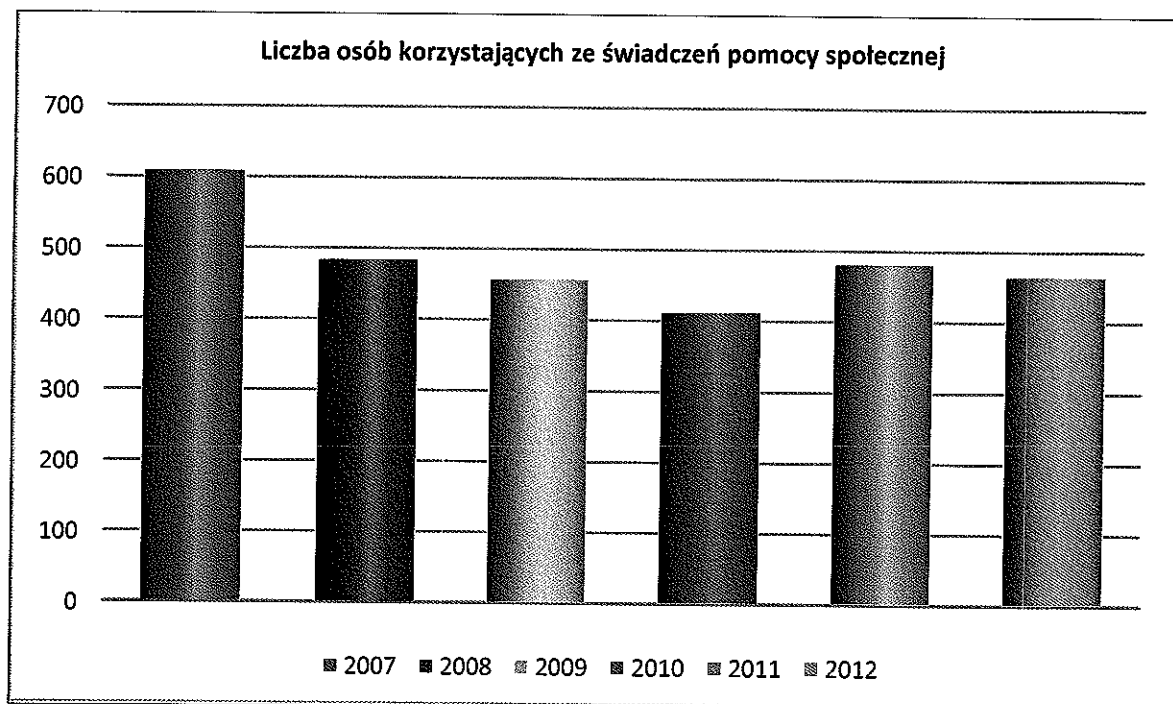
Praca socjalna zmierza do zapobiegania niekorzystnym zjawiskom niedostosowania czy wykluczenia społecznego, izolacji, wykołajenia, patologii i tp. ... .

Wymierne efekty w tym zakresie pracownicy socjalni osiągają dzięki realizacji takich zadań jak: poradnictwo socjalne, motywowanie klientów ośrodka do podjęcia leczenia, poddania się terapii leczenia uzależnień. Praca socjalna to także mediacje w środowiskach narażonych na konflikty lub zagrożenia moralne i zdrowotne.

DANE STATYSTYCZNE

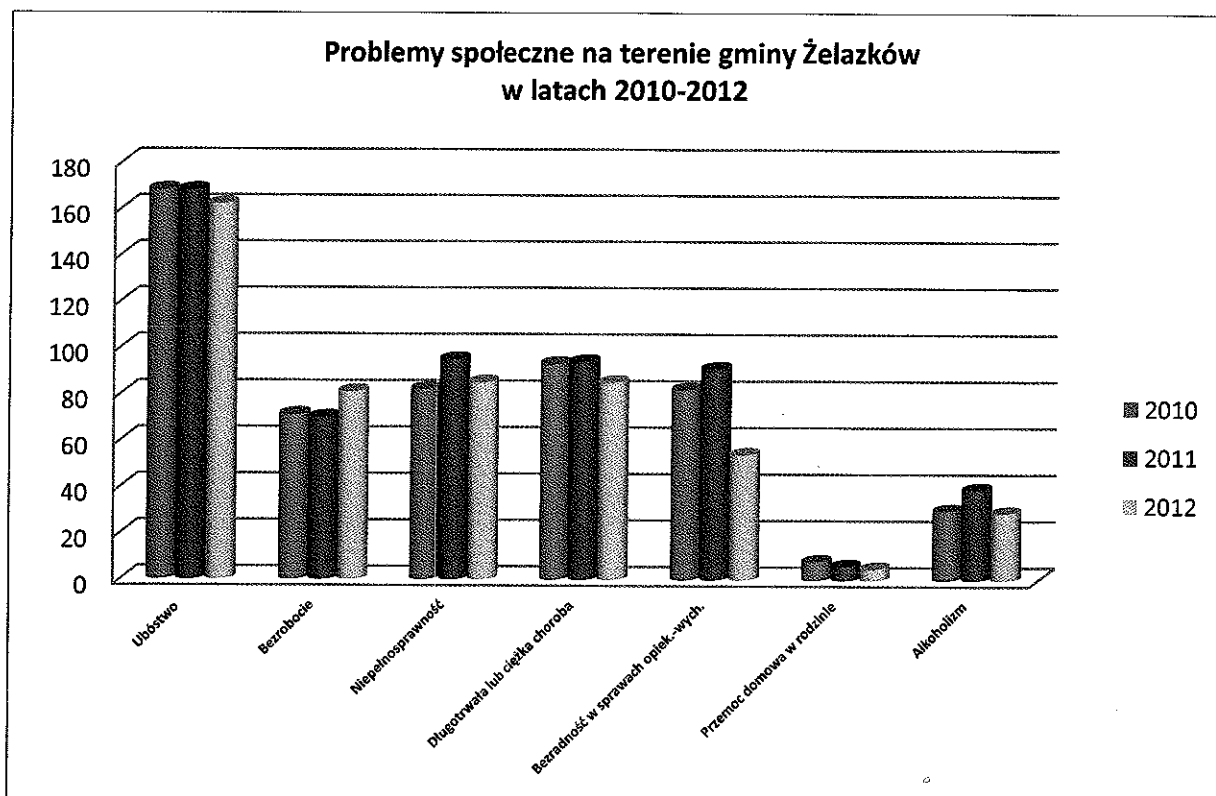
1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, zamieszkałych na terenie gminy Żelazków.

	Poszczególne lata					
	2007r.	2008r.	2009r.	2010r.	2011r.	2012r.
Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	609	485	458	513	482	466

Przyczyny korzystania z pomocy GOPS w Żelazkowie w latach 2007 – 2012.

ROK:	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	Liczba osób objętych pomocą:	609	485	458	513	482
Przyczyna korzystania z pomocy :						
Ubóstwo	162	187	166	168	168	162
Sieroctwo	1	8	2	3	5	0
Bezdomność	1	-	-	3	4	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	22	59	20	31	45	54
Bezrobocie	83	63	63	71	70	81
Niepełnosprawność	62	92	87	82	95	85
Długotrwała lub ciężka choroba	63	94	95	93	94	85
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	28	50	64	82	91	54
Przemoc domowa w rodzinie	5	3	7	8	6	5
Alkoholizm	19	16	25	30	39	29
Narkomania	1	1	1	2	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	4	3	2	6	3

Zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu ośrodka za 2012 rok GOPS objął pomocą społeczną 466 rodzin o łącznej liczbie 1031 osób w tych rodzinach. Główną przyczyną ubiegania się o pomoc społeczną było ubóstwo – 126 przypadki. Ubóstwo określa stan, w którym jednostce czy grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb uznawanych w danej społeczności za niezbędne. Pod pojęciem podstawowe potrzeby kryją się poza wyżywieniem takie potrzeby jak ubranie, schronienie, zachowanie zdrowia, uzyskanie wykształcenia. Ubóstwo jest główną przesłanką przyznawania pomocy przez GOPS. Drugim powodem jest długotrwała lub ciężka choroba 97 przypadków i niepełnosprawność – 85 środowisk. Ważną przesłanką powodującą potrzebę udzielenia pomocy w roku 2012 była bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w prowadzeniu gospodarstwa domowego

w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych – 54 rodziny. Innym znaczącym motywem starań o wsparcie GOPS było bezrobocie – 81 przypadki. 54 rodziny wymagały pomocy z potrzeby ochrony macierzyństwa, 5 z uwagi na występującą przemoc w rodzinie, 29 środowisk w których występuje alkoholizm i 3 w związku z trudnościami przystosowania się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Grupą wymagającą szczególnego wsparcia ze strony pomocy społecznej są dzieci pochodzące z rodzin ubogich / spowodowane m.in. bezrobociem rodziców / oraz zagrożonych patologią społeczną. Przyjęto założenie, że od właściwego zidentyfikowania problemów i ich analizy zależy nie tylko podjęcie właściwych kroków w celu ich rozwiązania, ale treść i możliwość sukcesu w zarządzaniu strategicznym. Przy braku zorganizowanego przeciwdziałania w/w problemom istnieje duże prawdopodobieństwo poszerzenia sfery zagrożeń społecznych lub wręcz patologii społecznej.

Zgodnie z powyższym należy opracować zintegrowany system wsparcia oraz realizować już przyjęte kierunki działań.

III Systemowy sposób rozwiązywania problemów społecznych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie, mając na celu stworzenie zintegrowanego i skutecznego systemu wsparcia, podejmuje działania zmierzające do sukcesywnego odchodzenia od świadczeń pieniężnych na rzecz wprowadzania nowych rozwiązań, dotyczących między innymi wzmożonej działalności dotyczącej rozwoju pracy socjalnej, aktywizacji środowiska lokalnego, rozwinięcia działalności usługowej.

Zmiana priorytetów ma za zadanie zapewnić wyższy wskaźnik bezpieczeństwa socjalnego oraz zwiększyć możliwość oddziaływania w kierunku usamodzielniania osób i rodzin, które mogłyby samodzielnie funkcjonować w środowisku lokalnym.

III. 1 Bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów.

Pod pojęciem bezrobotnego można rozumieć osobę niezatrudnioną, nie prowadzącą działalności gospodarczej i nie wykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia (w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy). Długotrwałe bezrobocie to pozostawanie bez pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 24 miesięcy. Rozmiary i cechy bezrobocia stawiają je w rzędzie najważniejszych i jednocześnie jednym z najtrudniejszych do rozwiązania problemów ekonomicznych, politycznych i społecznych. Długotrwały brak pracy jest czynnikiem, który ma decydujący wpływ na jakość życia, wiążący się z zaspokojeniem podstawowych potrzeb życiowych. Bezpośrednią konsekwencją bezrobocia jest rozszerzające się zjawisko patologii społecznej, pogłębianie

niepewności społecznej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego jednostki i rodziny. Rodziny bezrobotnych zmuszone są przewyżczać własnymi sposobami wiele trudności wywołanych spadkiem dochodów i pogorszeniem się sytuacji materialnej. Ważną rolę odgrywają również pojawiające się problemy w zakresie stosunków wewnątrz rodzinnych. W zależności od spójności rodziny,

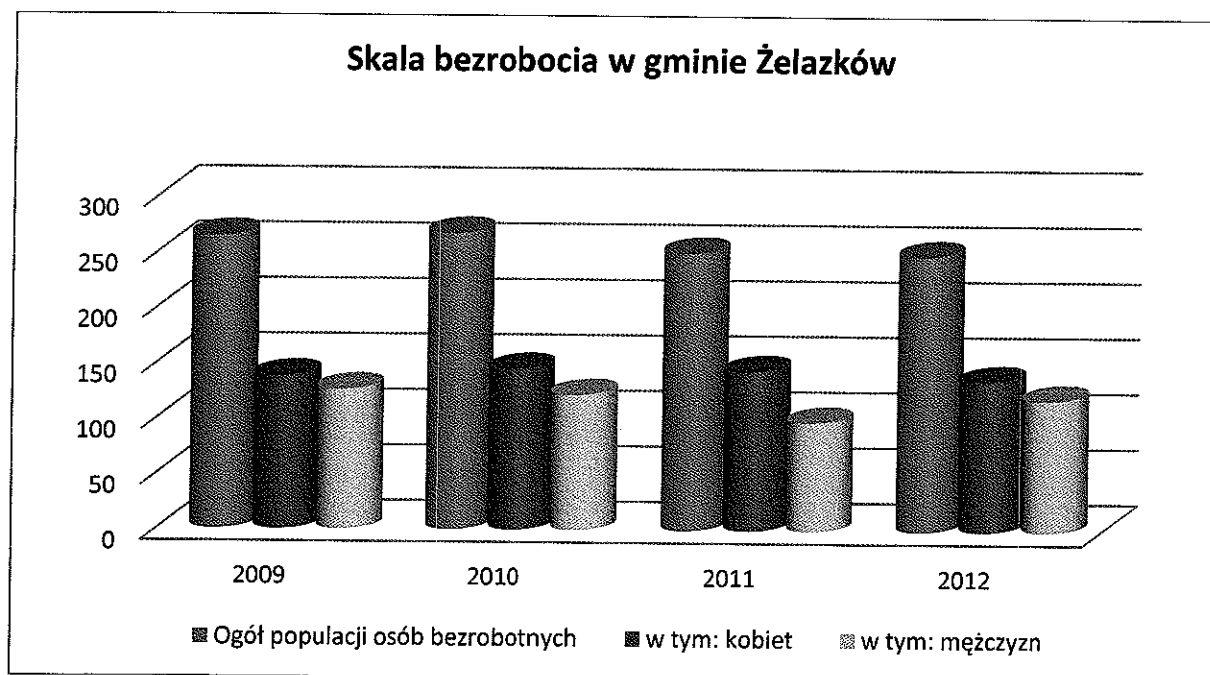
w różnym stopniu zostają naruszone relacje między małżonkami, rodzicami a dziećmi oraz między rodzeństwem.

Na terenie gminy Żelazków mieszka 5 993 osób, będących w wieku produkcyjnym. Znaczna część osób z tej populacji pracuje w rolnictwie. Na terenie gminy jest 1 720 prywatnych gospodarstw rolnych, w których pracują często całe rodziny. Jednak nie wszyscy mieszkańcy posiadają gospodarstwa rolne i podejmują zatrudnienie poza rolnictwem.

Na dzień 31.12.2012 r. stopa bezrobocia w Polsce wynosiła 13,4% w tym w województwie wielkopolskim 9,1%. W gminie Żelazków w roku 2012 osoby bezrobotne stanowiły grupę 4,14% populacji osób pozostających w wieku produkcyjnym.

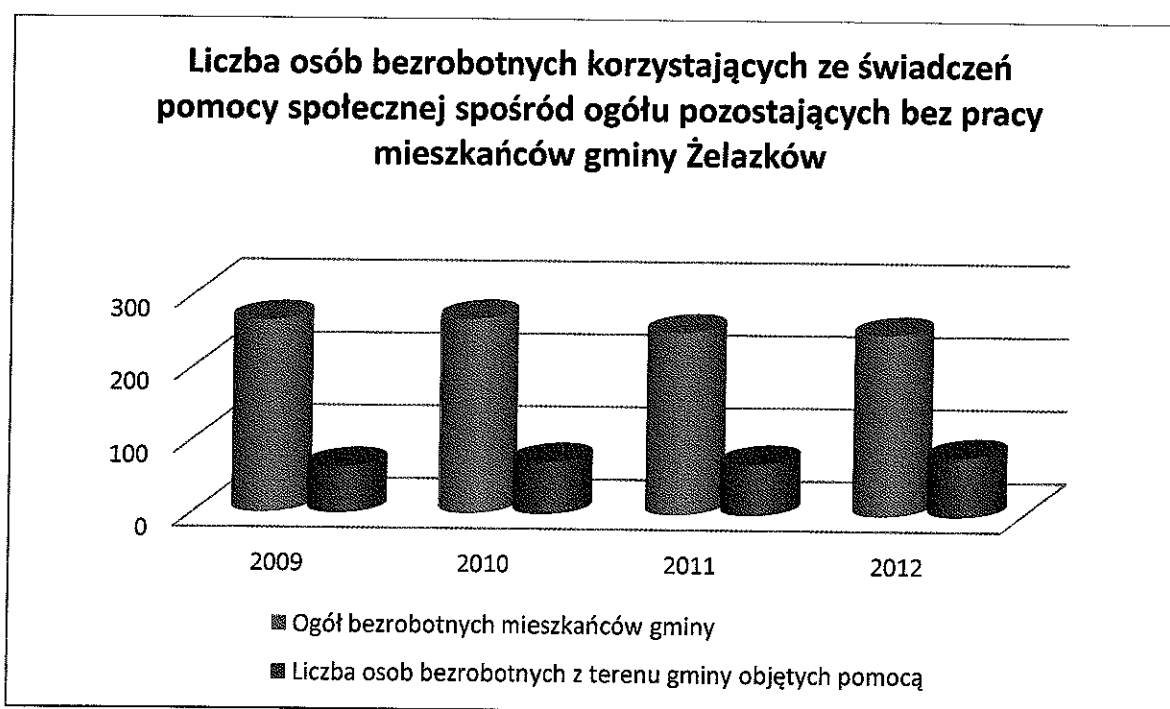
Skala bezrobocia w gminie Żelazków

	2009	2010	2011	2012
Ogół populacji osób bezrobotnych	246	267	250	248
w tym: kobiet	138	145	144	136
w tym: mężczyzn	126	122	98	119

Liczba osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej spośród ogółu pozostających bez pracy mieszkańców gminy Żelazków

	rok 2009	rok 2010	rok 2011	rok 2012
Ogół bezrobotnych mieszkańców gminy	264	267	250	248
Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy objętych pomocą	63	71	70	81

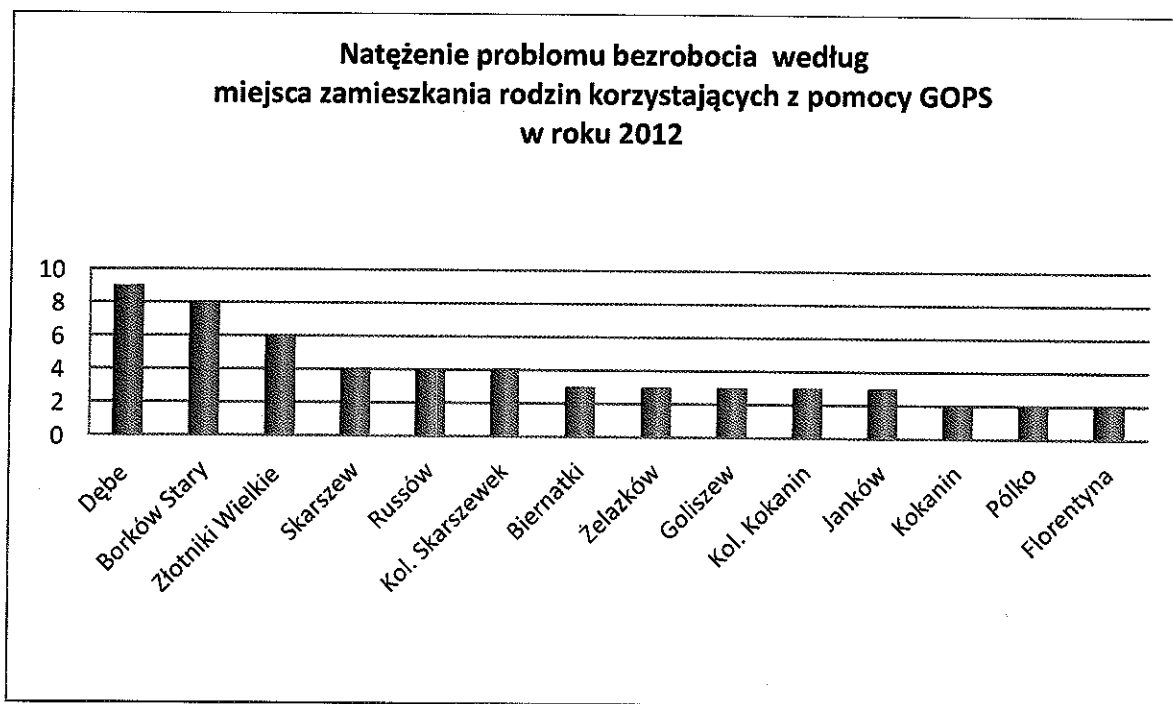

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu na dzień 31 grudnia 2012 r. liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na terenie gminy Żelazków ogółem wynosiła 248 w tym 136 kobiet, długotrwale bezrobotnych było 119, bezrobotnych ogółem z prawem do zasiłku - 38 w tym 16 kobiet. Dla porównania na dzień 31 grudnia 2011 r. ogólna liczba bezrobotnych wynosiła 250 osób, z czego 144 to kobiety, długotrwale bezrobotnych było 98, bezrobotnych ogółem z prawem do zasiłku - 31 w tym 18 kobiet. W roku 2010 natomiast 267 osób zamieszkujących na terenie gminy Żelazków, w tym 145 kobiet i 122 mężczyzn pozostawało zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Jak wynika z danych PUP ogólna liczba osób bezrobotnych, jak i bezrobotnych z prawem do zasiłku w roku 2012 uległa niewielkiemu zmniejszeniu, natomiast przybyło osób długotrwale bezrobotnych. Jeżeli chodzi o strukturę bezrobocia w gminie Żelazków, to najwięcej bezrobotnych jest w grupie wiekowej od 25 do 34 roku życia - 80 osób, z czego 54 to kobiety. Bezrobocie generuje kolejne problemy społeczne jak: ubóstwo, alkoholizm, przemoc w rodzinie. Prowadzi do zaniku więzi rodzinnych. Wpływa na niski poziom wykształcenia dzieci i młodzieży, co prowadzi do „dziedziczenia

bezrobocia", pogłębia niski poziom zaradności życiowej. Brak pracy powoduje, że rodzice nie posiadają środków pieniężnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych dzieci.

Powoduje to zwiększanie się konfliktów pomiędzy małżonkami, co ma niekorzystny wpływ także na dzieci. Prowadzi to do procesów sądowych o nałożenie na drugiego z rodziców obowiązku dostarczania środków utrzymania. Ostatecznym rezultatem tego jest wzrost liczby dłużników alimentacyjnych w gminie. Pozostawanie w domu, zamiast wyjście do pracy powoduje zanik umiejętności społecznych, w tym interpersonalnych.

Na podstawie analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelazkowie stwierdzić należy, że najwięcej osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej funkcjonuje w rodzinach zamieszkałych na terenie wsi popegeerowskich tj.:

- w Dębem - 9 rodzin
- w Borkowie Starym - 8 rodzin
- w Złotnikach Wielkich - 6 rodzin
- w Skarszewie - 4 rodziny
- w Russowie - 4 rodziny
- w Kol. Skarszewek - 4 rodziny
- w Żelazkowie - 3 rodziny
- w Jankowie - 3 rodziny
- w Biernatkach - 3 rodziny
- w Goliszewie - 3 rodzin
- w Kol. Kokanin - 3 rodziny
- w Pólku , Florentynie i w Kokaninie - 2 rodziny
- w Tykadłowie, Witoldowie, Szkulatach, Niedźwiadach, Zborowie, Czartkach i Szosie Tureckiej - 1 rodzina.

Częstym rozwiązaniem problemu bezrobocia jest podejmowanie przez klientów Ośrodka prac dorywczych. Najczęstszymi pracami dorywczymi są miejsca pracy w gospodarstwach rolnych i w ogrodnictwie. Problem ten jest rozwiązywany tylko pozornie. Wiele z tych osób pozostaje formalnie

w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy. Wykonywana przez te osoby praca, nie jest nigdzie rejestrowana, powoduje to, że osoby te pozbawione są prawa do ubezpieczeń społecznych, nie wypracują również przyszłej własnej emerytury. Pozbawiają także dochodu budżet państwa oraz gminy.

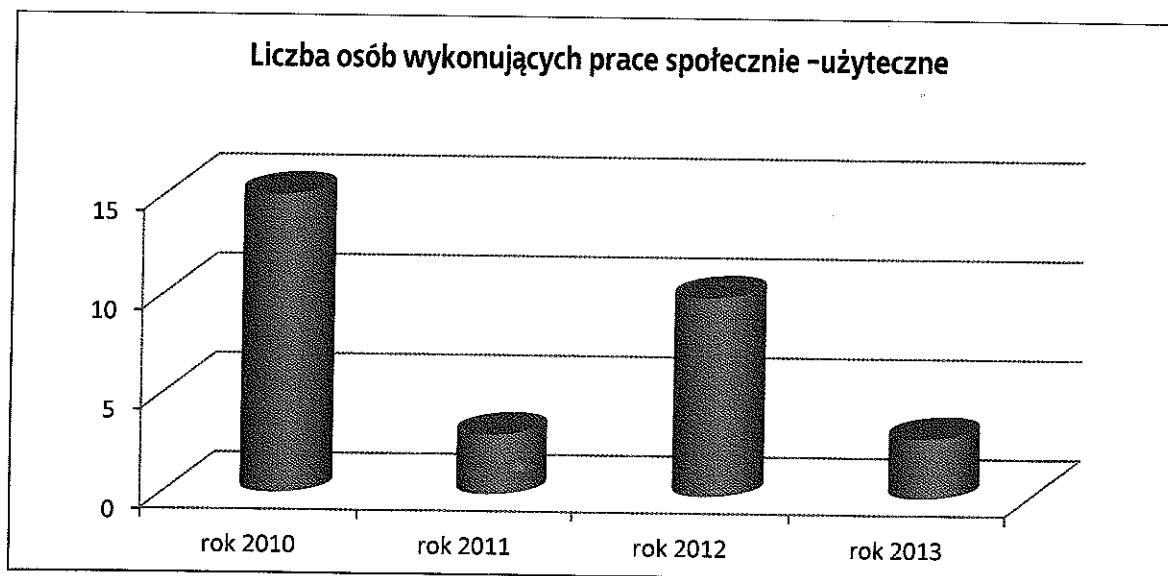
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie realizuje pracę systemową. Celem ogólnym tej pracy jest powrót osób bezrobotnych na rynek pracy. Oprócz aktywizacji zawodowej, Ośrodek próbuje dążyć do aktywizacji społecznej swoich podopiecznych.

Osoby zainteresowane otrzymują niezbędne informacje i porady o możliwościach uczestnictwa w kursach zawodowych, dostępności do ofert pracy, a także o organizowanych na terenie gminy robotach publicznych, interwencyjnych czy pracach społecznie - użytecznych.

Gmina Żelazków jako obszar wiejski, ogranicza dostęp do miejsc pracy. Brak pracy, to główna przyczyna trudności finansowych rodzin zamieszkujących w gminie. Głównym problemem bezrobotnych kobiet mieszkających na wsi jest zapewnienie opieki małym dzieciom. Brak pracy wywołuje trudną sytuację finansową rodzin, co powoduje utrudnienie dojazdu do Powiatowego Urzędu Pracy, który znajduje się w Kaliszu. W ten sposób zmniejszona jest dostępność do pozyskiwania ofert pracy.

W zakresie działań podejmowanych w celu redukcji psychospołecznych skutków bezrobocia GOPS w Żelazkowie planuje przeznaczenie środków finansowych pozostających w dyspozycji Ośrodka w pierwszej kolejności na ochronę dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców. Priorytetem jest zapewnienie dzieciom podstawowego wyposażenia do szkoły, gorącego posiłku w szkole oraz refundacja kosztów organizowanego przez gminę wypoczynku letniego.

W celu umożliwienia osobom bezrobotnym powrotu na rynek pracy GOPS w Żelazkowie wraz z Powiatowym Urzędem Pracy w Kaliszu organizuje prace społecznie - użyteczne, które są wykonywane na rzecz społeczności lokalnej przez osoby zarejestrowane w PUP bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej. Prace społecznie - użyteczne wykonywane są na terenie gminy m.in. w Urzędzie Gminy, GOPS, w bibliotekach, Zakładzie Komunalnym gminy Żelazków oraz w szkołach gminnych. Na podstawie analizy realizowanego programu wykonywania prac społecznie - użytecznych stwierdzić należy, że prace te bardzo aktywizują klientów GOPS, niwelują negatywne skutki bezrobocia, podnoszą poczucie własnej wartości, odpowiedzialności i samodzielności. Ponadto zaspakajają potrzebę przydatności i przynależności do społeczeństwa.

1) w roku 2010 programem objęto 15 osób bezrobotnych, które wykonywały prace społecznie - użyteczne na rzecz społeczności lokalnej. Spośród tej grupy podopiecznych GOPS 3 osoby powróciły na rynek pracy,

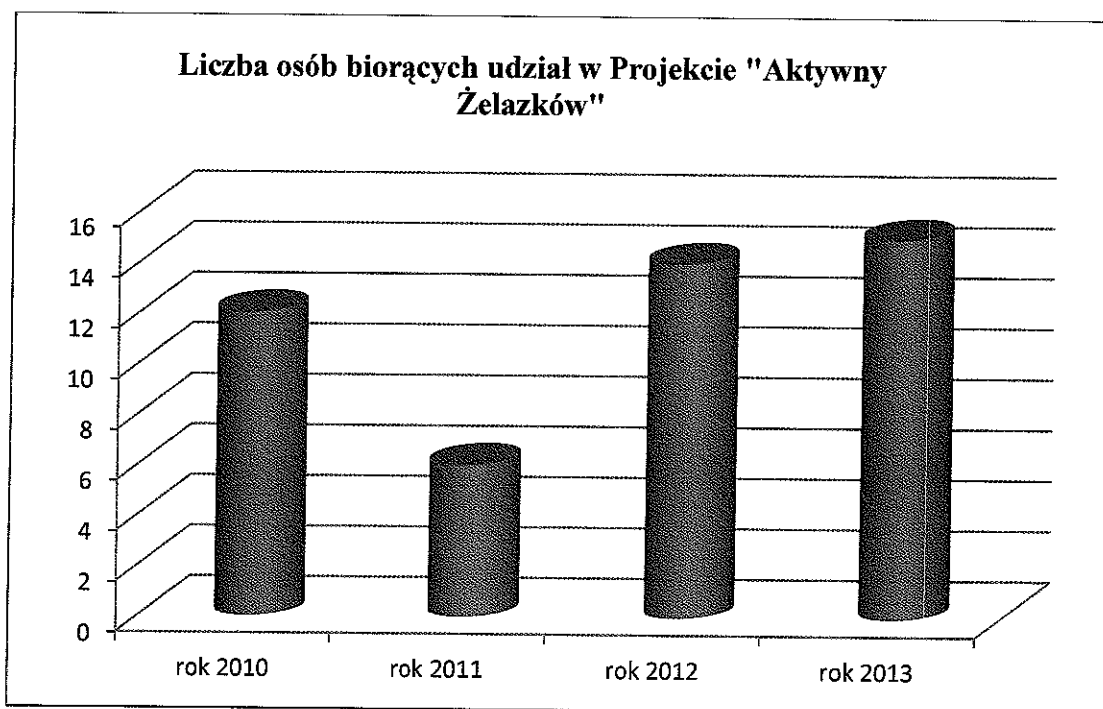
2) w roku 2011 prace społecznie - użyteczne wykonywały 3 osoby. Ww. osoby nadal nie podjęły zatrudnienia,

3) w roku 2012 w organizowanych przez Ośrodek pracach na rzecz społeczności lokalnej uczestniczyło 10 osób, spośród których 6 podjęło zatrudnienie.

W roku 2013 prace społecznie - użyteczne wykonują 3 osoby. GOPS w Żelazkowie podejmuje działania o kontynuację organizowania prac społecznie - użytecznych w następnych latach. Docelowo programem zostaną objęte następne osoby bezrobotne ubiegające się o świadczenia pieniężne z pomocy społecznej. Liczba osób wykonujących prace społecznie - użyteczne w danym roku jest uzależniona od środków finansowych będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu.

W celu zapewnienia osobom długotrwale bezrobotnym powrotu na rynek pracy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie realizował w latach 2010 - 2012 oraz w roku 2013 projekt systemowy „Aktywny Żelazków” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach projektu:

- w 2010 roku 12 kobiet w wieku produkcyjnym, zameldowanych na terenie gminy Żelazków, niepozostających w zatrudnieniu oraz będących klientami pomocy społecznej ukończyło kurs zawodowy z zakresu: **florystyka, kucharka - pomoc kuchenna**. Ogółem koszt projektu wynosił - 92 396,61 zł, z tego gmina Żelazków z Europejskiego Funduszu Społecznego otrzymała kwotę 82 694,97 zł.
- W 2011 roku - 6 osób zamieszkałych na terenie gminy Żelazków, w tym jedna osoba niepełnosprawna wzięły udział w szkoleniu zawodowym z zakresu: **kelner / barman z elementami sprzedaży i obsługą kas fiskalnych**. Łącznie koszt projektu wynosił: 48 237,95 zł, z tego gmina Żelazków z Europejskiego Funduszu Społecznego otrzymała kwotę 43 172,97 zł.
- W 2012 roku 14 osób brało udział w szkoleniu zawodowym **przedstawiciel handlowy z kursem prawa jazdy kategorii „B”**. Ogółem koszt projektu wynosił: 123 097,94 zł, z tego gmina Żelazków z Europejskiego Funduszu Społecznego otrzymała kwotę 110 172,66 zł.
- Natomiast w roku 2013 uczestnicy projektu w liczbie 15 osób wzięły udział w kursie zawodowym: **kosmetyczka, stylistka paznokci, z elementami wizażu - dla kobiet oraz kierowca wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia oraz bezpieczna wymiana butli gazowych - dla mężczyzn**. Łączny koszt projektu stanowi kwotę 112 684,66 zł, z tego gmina Żelazków z Europejskiego Funduszu Społecznego otrzymała kwotę 100 852,77 zł.

W ramach aktywnej integracji uczestnicy projektu objęci kontraktami socjalnymi mogli skorzystać z różnorodnych form wsparcia tj. z doradztwa zawodowego z trenerem pracy oraz z poradnictwa psychologicznego. Głównym celem realizacji każdego projektu jest poprawa dostępu do rynku pracy, a w szczególności: zwiększenie aktywności zawodowej i nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy, zdobycie nowych kompetencji zawodowych, zwiększenie motywacji do działania i wiary we własne siły. Ma także zwiększyć szanse mieszkańców gminy Żelazków na wymagającym rynku pracy w powiecie kaliskim oraz doprowadzić do poprawy sytuacji życiowej rodzin biorących udział w projekcie. Na zakończenie szkolenia każdy uczestnik otrzymuje zaświadczenia potwierdzające nabyte umiejętności i kwalifikacje. Spośród wszystkich 47 osób biorących udział w projekcie systemowym „Aktywny Żelazków” dotąd pracę zawodową podjęło 9 osób.

Cel strategiczny:

Wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy, a przez to zwiększenie szans klientów GOPS na podjęcie pracy zawodowej oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia w rodzinie, poprzez :

- a / przygotowanie i wspieranie bezrobotnego w trakcie poszukiwania pracy,
- b / niwelowanie psychospołecznych skutków bezrobocia osób i ich rodzin,
- c / pobudzanie aktywności zawodowej w działaniach służących ich usamodzielnianiu,
- d / readaptacja do środowiska pracy w przypadku długotrwałego bezrobocia,
- e / przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej.

Kierunki działań :

1. Praca socjalna, rozumiana jako aktywna działalność zawodowa pracowników socjalnych na rzecz osób i rodzin zagrożonych lub dotkniętych bezrobociem, poprzez :
  - a/ aktywizację klientów ośrodka do poszukiwania pracy,

- b/ udzielanie pomocy w poszukiwaniu ofert pracy,
  - c/ wskazanie możliwości i źródeł pozyskiwania dodatkowych środków finansowych wzmacniających budżety domowe,
  - d/ kształtowanie prawidłowego wzorca funkcjonowania społecznego,
  - e/ niwelowanie postawy biernego uczestnika w systemie pomocy społecznej,
  - f/ zawieranie kontraktów socjalnych określających cele i zadania, będących umową między klientem pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym.
2. Udzielanie poradnictwa specjalistycznego wspomagającego nabywanie umiejętności poruszania się na rynku pracy i poczucia własnej wartości oraz prowadzenie rozmów z pracodawcami.
  3. Udzielanie osobom i rodzinom dotkniętym bezrobociem wsparcia w formie finansowej, rzeczowej czy usługowej.
  4. Inicjowanie powstawania grup samopomocowych, których celem byłaby wzajemna pomoc w aktywizacji zawodowej.
  5. Pośredniczenie w kontaktach z pracodawcami.
  6. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Kaliszu oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Poznaniu
  7. W celu umożliwienia osobom długotrwale bezrobotnym powrotu na rynek pracy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie w partnerstwie z Powiatowym Urzędem Pracy w Kaliszu nadal będzie organizował prace społecznie – użyteczne, które są wykonywane na rzecz społeczności lokalnej przez osoby zarejestrowane w PUP, bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej.
  8. Przygotowywanie projektów systemowych dotyczących objęcia pomocą osoby pozostające bez pracy poprzez poprawę ich sytuacji na rynku pracy, składanie wniosków i aplikowanie o środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego.
  9. Planuje się dalsze starania o pozyskiwanie środków finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego na realizację projektów systemowych, skierowanych na zdobycie kwalifikacji zawodowych i aktywizację zawodową mieszkańców gminy Żelazków, współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

III.2 DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE ŻELAZKÓW

W 2012 roku zostało zawartych 99 małżeństw, a 16 zostało rozwiązanych przez rozwód dla porównania w 2011 roku 124 pary wstąpiły w związek małżeński, a 11 rozwiódło się. Na podstawie gminnych statystyk stwierdzić należy, że:

- w roku 2010 zarejestrowano – 99 urodzeń,
- w roku 2011 – 117
- w roku 2012 zaledwie 87 urodzonych dzieci.

Wśród mieszkańców gminy Żelazków grupę 1855 osób stanowią dzieci w wieku od 0 do 17 lat (dla porównania w roku 2011 dzieci stanowiły grupę 1867 osób a w 2010 r. - 1887).

Na terenie gminy znajdują się 2 przedszkola: w Żelazkowie i w Kokaninie.

Do przedszkoli uczęszczało:

- w roku 2010 – 79 dzieci
- roku 2011 - 88 dzieci
- w 2012 r. 93 dzieci

Na terenie gminy jest 7 szkół podstawowych, dwa gimnazja, przy szkołach usytuowane są boiska sportowe (6). W Żelazkowie funkcjonuje obiekt sportowy „ORLIK”. Ponadto działa 5 filii biblioteki gminnej, ośrodek kultury, ośrodek zdrowia i komisariat policji.

W 2012 roku w Gminie Żelazków **605 rodzin** korzystało ze świadczeń rodzinnych i opiekuńczych. Natomiast ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało **466** mieszkańców.

Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną

2011	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
Rodziny z dziećmi	226	987
o liczbie dzieci	60	189
1	91	375
2	51	257
3	14	84
4	6	46
5	2	16
6	2	20
7 i więcej		

2012	Ogółem	Liczba osób w rodzinach
Rodziny z dziećmi	207	876
o liczbie dzieci	57	172
1	95	391
2	38	194
3	10	60
4	5	40
5	1	8
6	1	11
7 i więcej		

III.2.1. Pomoc na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej stwierdzić należy, że nie wszystkie rodziny zamieszkałe na terenie gminy Żelazków funkcjonują prawidłowo.

W tych rodzinach, w których występują trudności w sprawowaniu opieki nad dzieckiem i problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej GOPS zapewnia różne formy pomocy i wsparcia. Przede wszystkim świadczy pomoc finansową, rzeczową, usługową, dożywia dzieci w szkołach, świadczy pracę socjalną i poradnictwo, prowadzi działania zmierzające do zapobiegania przemocy w rodzinie oraz kieruje do specjalistów takich jak psycholog, pedagog prawnik, terapeuta rodzinny, terapeuta uzależnień...

III.2.2. społeczne skutki bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Tu nawiązuje ono pierwsze doświadczenia z dziedziny współżycia rodzinnego. Na środowisko rodzinne składają się: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, warunki materialne i zdrowotne, stopień wykształcenia rodziców oraz ogólna struktura środowiska.

Zaburzona struktura rodziny w dużej mierze wpływa niekorzystnie na jego rozwój emocjonalno – społeczny.

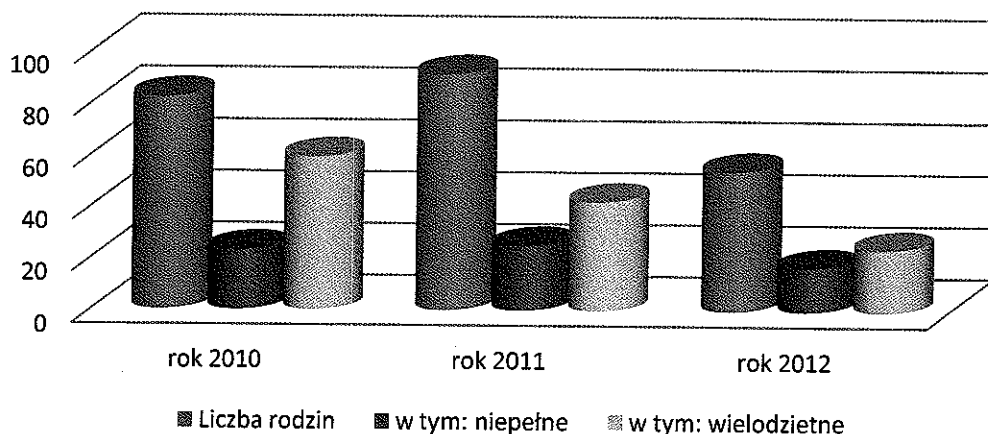
Dziecko wychowywane w rodzinie dysfunkcyjnej czy patologicznej wkracza w życie społeczne z pewnym bagażem wyniesionym ze struktur rodzinnych, które może skutkować zarówno odrzuceniem powszechnie obowiązujących norm społecznych, nieprzystosowaniem do życia w społeczeństwie jak i nieprawidłowego funkcjonowania w założonej rodzinie.

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: przemoc domowa, uzależnienia, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym i szkolnym ujawniające się w postaci łamania przez dzieci i młodzież panujących wartości i norm. Czynnikiem sprzyjającym pogłębieniu się niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin jest w wielu przypadkach długotrwałe bezrobocie i wynikające z niego ubóstwo. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie podejmuje działania zmierzające do zapobiegania niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i obejmuje szczególnie ofertą form pomocy rodziny w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstw domowych.

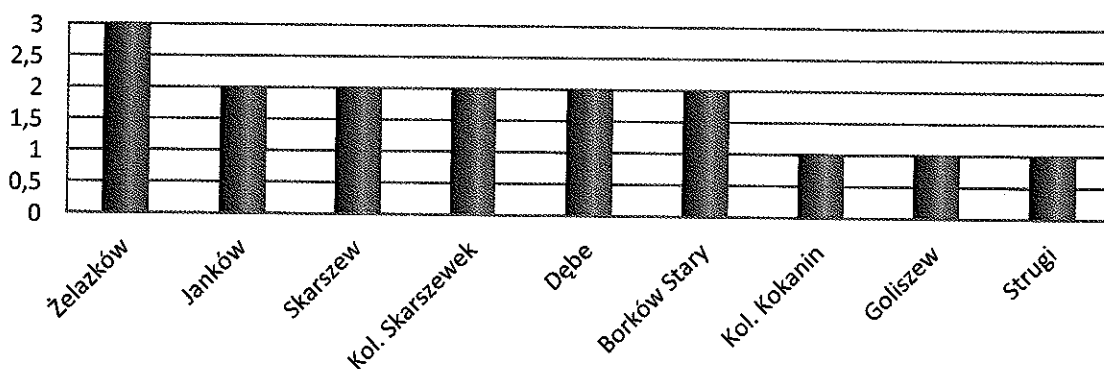
Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

	2010		2011		2012	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ogółem	82	392	91	450	54	232
w tym: rodziny niepełne	23	57	25	72	17	40
rodziny wielodzietne	59	335	42	243	24	148

Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w latach 2010 - 2012

Natężenie problemu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych według miejsca zamieszkania rodzin korzystających z pomocy GOPS

Z analizy danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelazkowie wynika, że problemy opiekuńczo - wychowawcze w środowiskach objętych pomocą społeczną występują w rodzinach zamieszkałych:

Żelazków – 3 rodziny;

Janków – 2 rodziny;

Skarszew – 2 rodziny;

Kol. Skarszewek – 2 rodziny;

Dębe – 2 rodziny;

Borków Stary – 2 rodziny;
Kol. Kokanin - 1 rodzina;
Goliszew – 1 rodzina;
Strugi – 1 rodzina.

Rodzinom, w których występują trudności w sprawowaniu opieki nad dzieckiem i problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Ośrodek zapewnia różne formy pomocy i wsparcia. Przede wszystkim świadczy pomoc finansową, rzeczową, zapewnia dzieciom gorący posiłek w szkole i przedszkolu, świadczy pracę socjalną i poradnictwo, prowadzi działania zmierzające do zapobiegania przemocy w rodzinie oraz wskazuje instytucje świadczące pomoc w zakresie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego. W przypadkach stwierdzenia zaniedbań opieki nad dzieckiem Ośrodek zawiadamia Policję i Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Opiekuńczy.

W roku 2012 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej poinformował Sąd Rodzinny o występujących zaniedbaniach w pięciu rodzinach zamieszkałych na terenie gminy Żelazków. W celu wsparcia działań w rodzinie w kierunku zmiany negatywnych zachowań i postaw rodzicielskich na postawy społecznie akceptowane. Ośrodek ściśle współpracuje z kuratorami Sądu Rejonowego.

Działania na rzecz rozwoju gminnego systemu opieki nad dzieckiem oraz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych realizowane są również poprzez prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych. Zajęcia prowadzone w świetlicach są formą socjoterapii i pomagają dzieciom i młodzieży pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, często z rodzin w których występuje problem alkoholowy, przezwycięzać trudności życiowe. Umożliwienie dzieciom udziału w zajęciach przyczynia się do odpowiedniej organizacji czasu wolnego dzieci, wdrażania ich do podejmowania czynności samoobsługowych i uczenia zaradności życiowej, prowadzenia profilaktyki i terapii z zakresu uzależnień dzieci i młodzieży i ich rodzin, prowadzenia konsultacji pedagogicznych czy podejmowania odpowiednich działań wychowawczych.

W związku z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Uchwałą Rady Gminy Żelazków z dnia 28 marca 2013r. ustanowiono Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żelazków na lata 2013-2015.

Głównym celem programu jest wspieranie rodziny, aby umożliwić stworzenie dziecku warunków do prawidłowego wzrostu w środowisku naturalnym oraz zapewnienie i organizowanie opieki dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej.

Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe:

- Promowanie wartości rodziny;
- Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym funkcjonowaniu;
- Zapobieganie kryzysowi w rodzinie oraz wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- Wspieranie rozwoju systemu rodzinnej opieki zastępczej dla dzieci i młodzieży pozbawionych opieki ze strony rodziny biologicznej.

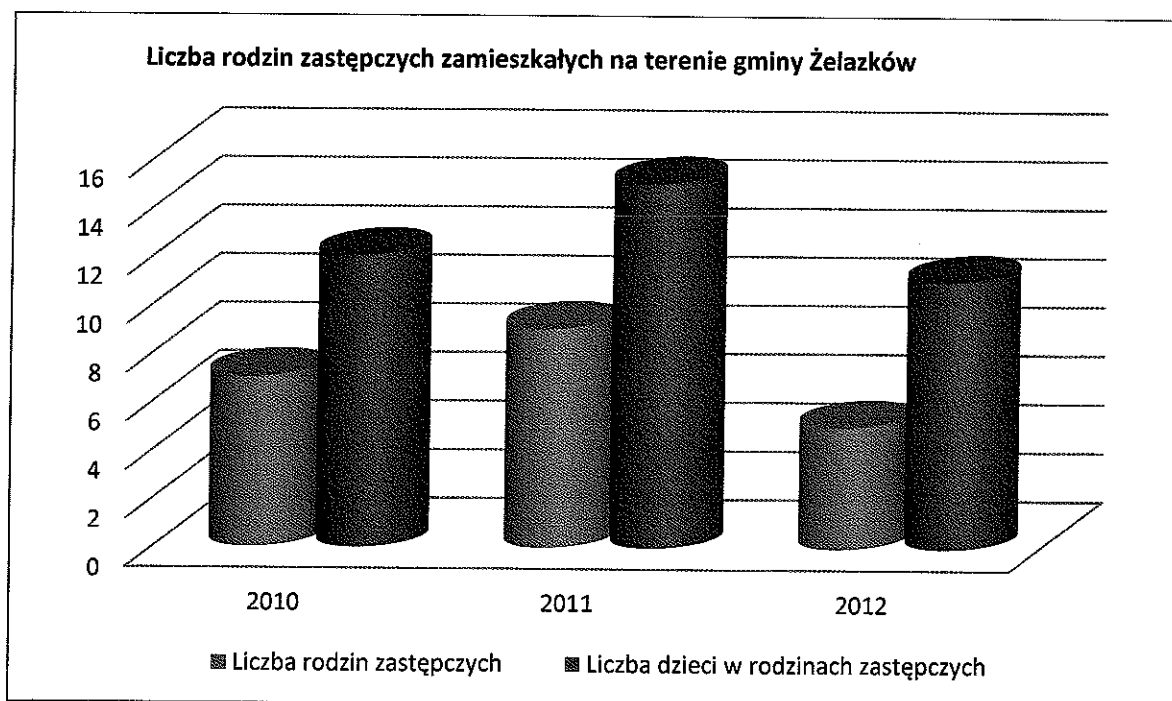
Na stronie internetowej zarówno Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jak i Urzędu Gminy Żelazków ogłoszono komunikat dla kandydatów rodzin chętnych do pełnienia funkcji rodziny wspierającej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie poszukuje osób chętnych z terenu gminy Żelazków do pełnienia funkcji rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Skuteczna pomoc dla rodziny

przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji. Funkcja rodziny wspierającej może być powierzona osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelazkowie wydanej na podstawie przeprowadzonego przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego, z rodziną chętną do udzielania pomocy zawarte zostaną umowy określające zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem wsparcia.

Na terenie gminy Żelazków nie ma Domu Dziecka lub Rodzinnego Domu Dziecka, jednak występujący problem zaniedbań opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach, w których wieloletnia praca socjalna przy współpracy z kuratorem nie przyniosła wymiernych efektów narzuca konieczność zapewnienia dziecku pomocy i opieki zgodnie z wydanymi postanowieniami Sądu Rodzinnego. Stąd 6 dzieci postanowieniem Sądu zostało umieszczonych w instytucjonalnym systemie pieczy zastępczej poza gminą Żelazków tj. 5 dzieci przebywa w Rodzinnym Domu Dziecka w Brzezinach i jedno w Strobowie (pow. Skierniewicki, woj. łódzkie).

Na terenie gminy Żelazków funkcjonują spokrewnione z dzieckiem, niezawodowe i zawodowe w tym specjalistyczne rodziny zastępcze. Pięcioro dzieci z gminy Żelazków przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych w tym czworo zamieszkałych na terenie gminy. Jedno dziecko umieszczone zostało poza gminą Żelazków w niezawodowej rodzinie zastępczej zam. w Wieruszowie. Na terenie gminy Żelazków w 3 zawodowych specjalistycznych rodzinach zastępczych wychowuje się siedmioro dzieci.

ROK	Liczba rodzin zastępczych zam. na terenie gminy Żelazków	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych
2010	7	12
2011	9	15
2012	5	11

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Pomoc ta ma być realizowana poprzez działania asystenta rodzinnego. Obecnie w celu przezwyciężania trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci na terenie gminy zatrudniony asystent współpracuje z trzema rodzinami, w których wychowuje się 5 dzieci. Praca z rodziną prowadzona jest za zgodą i przy aktywnym udziale rodziny.

Wdrażanie programu wspierania rodziny i realizowanie jego poszczególnych etapów może stać się skutecznym sposobem walki z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, przy aktywnym udziale zainteresowanych osób.

Cel strategiczny:

Opieka i pomoc powinny być zorganizowane w środowisku bliskim dziecku w rodzinie, szkole, świetlicy tak, aby umożliwiły mu wzrastanie i rozwój w naturalnych warunkach rodzinnych, kulturowych i społecznych

Głównym założeniem strategii pomocy rodzinie z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest konieczność systemowego podejścia do pracy z rodziną i kompleksowego oddziaływania na nią poprzez :

- a/ profilaktykę , aktywizację rodziny do samodzielnych rozwiązań
- b/ opiekę i pomoc skierowaną na odpowiedni rozwój psychiczny i fizyczny w warunkach rodzinnych.
- c/ poprawę warunków funkcjonowania rodzin
- d/ działania edukacyjne zmierzające do pogłębiania wiedzy na temat wpływu sytuacji rodzinnej na zachowania dziecka.

Zadania:

- Systematyczna praca socjalna z rodziną;
- Wskazywanie instytucji świadczących specjalistyczną pomoc (psycholog, terapeuta, prawnik, pedagog)
- Wdrażanie 3 – letnich programów wspierania rodziny;
- Pomoc rodzinom zagrożonym poprzez wprowadzenie pracy asystenta rodziny;
- Wsparcie finansowe dla rodzin żyjących w niedostatku oraz zapewnienie gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży;
- Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych;
- Współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami i asystentem rodziny;
- Współorganizowanie festynów dla dzieci;
- Umożliwienie dzieciom uczestnictwa w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej.

Problemy opiekuńczo – wychowawcze, przemoc w rodzinie, konflikty międzypokoleniowe, wielokrotnie są powodem szukania pomocy społecznej, są przeważnie nierozwalne z problemami finansowymi tych rodzin.

Kierunki działań:

1. Promowanie wartości rodziny poprzez:

- Środowiskowe spotkania rodzin organizowane przez instytucje kulturalne, sportowe, oświatowe i kościelne;
- Wzmacnianie i zacieśnienie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych;
- Inicjowanie kampanii promocyjnych mających na celu wzmocnienie wartości rodziny;
- Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie włączania rodzin w życie publiczne;
- Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci (dotyczących profilaktyki uzależnień, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, edukacji w zakresie spędzania wolnego czasu oraz w zakresie doboru właściwych metod wychowania, edukacji dotyczącej radzenia sobie w kryzysie);

2. Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez:

- Rozpowszechnianie oraz podejmowanie inicjatyw w celu wsparcia rodziny w wychowaniu dziecka (działania realizowane przy wsparciu: szkoły, placówek wsparcia dziennego, świetlic, biblioteki, kółek zainteresowań oraz kościoła);
- Wzmacnienie funkcji opiekuńczej rodziny poprzez utworzenie placówek wsparcia dziennego;
- Proponowanie różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież w tym organizowanie wypoczynku letniego i zimowego, programowania działalności klubowej oraz poprzez sport, rekreację i kulturę;
- Zwiększenie aktywności własnej w zakresie poprawy trudnej sytuacji;
- Informowanie o instytucjach oraz działaniach podejmowanych celem wspierania rodziny (uprawnienia oraz proponowana pomoc);
- zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom poprzez prowadzone telefoniczne pogotowie pomocy dzieciom doświadczającym przemocy,
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród mieszkańców;
- Aktywizowanie seniorów do życia w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej;

3. Zapobieganie kryzysowi w rodzinie oraz wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez przywrócenie rodzinie zdolności do wypełnienia tych funkcji;
- tworzenie programów i projektów umożliwiających pozostającym bez pracy rodzicom edukację, zdobycie kwalifikacji zawodowych oraz pozyskiwanie na realizację tych programów środków z Unii Europejskiej.
- Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia;
- Zapewnienie dostępu do wsparcia specjalistycznego (bezpłatne wsparcie psychologiczne oraz poradnictwo prawne prowadzone w ramach zadań PCPR);
- Wsparcie finansowe dla rodziny (zasiłki, świadczenia rodzinne, stypendia);

- Pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży na terenie szkoły;
- Objęcie pomocą przez rodziny wspierające (w tym ponoszenie kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez rodziny wspierające);
- Włączenie w pracę z rodziną asystenta rodziny, który niezależnie od pracowników socjalnych zajmowałby się wyłącznie pracą z rodziną,
- Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym przy pomocy asystenta rodziny poprzez konsultacje oraz poradnictwo specjalistyczne, terapię, mediacje i pomoc prawną;

4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez:

- Współpracę ze szkołami w celu rozwiązywania problemów wychowawczych;
- Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych; (szkoła, świetlice środowiskowe, biblioteka, kawiarenki internetowe, kluby sportowe, boisko „ORLIK”)
- Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży;
- Wspieranie dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych w rozwijaniu uzdolnień;

5. Praca socjalna na rzecz dzieci i młodzieży:

- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w systemie pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin,
- zapobieganie sytuacjom kryzysowym
- poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
- poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- umożliwianie dzieciom wychowującym się w systemie pieczy zastępczej powrotu do rodziny biologicznej.

Zakres zadań:

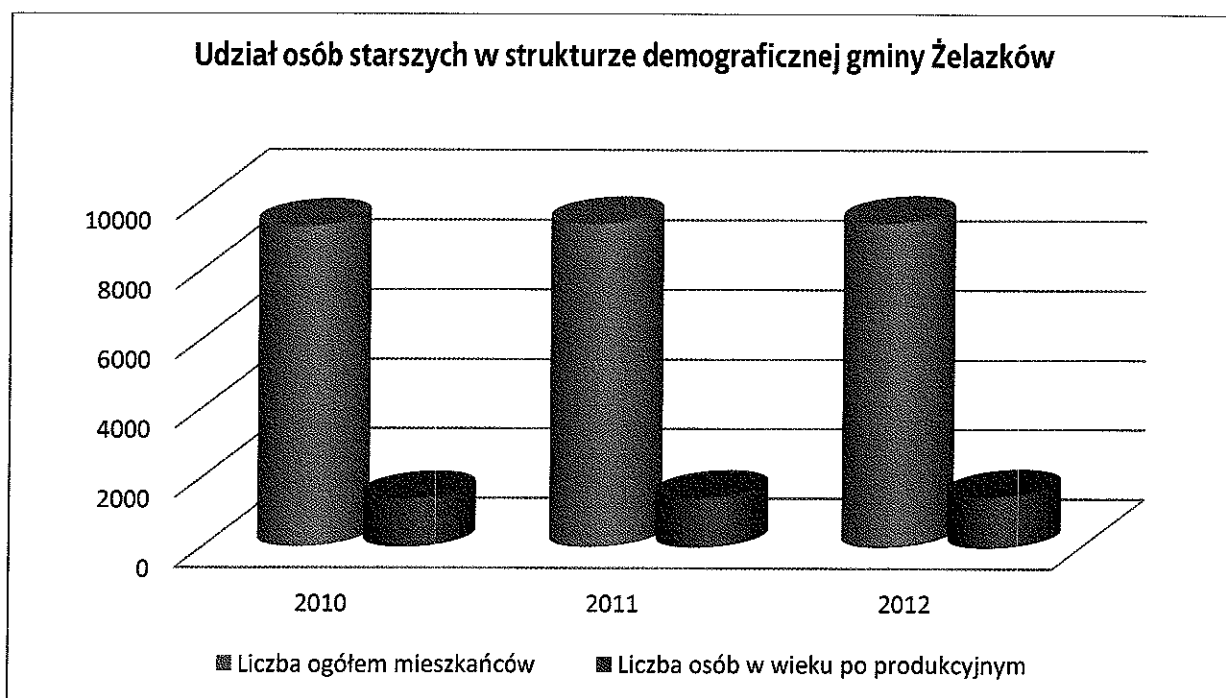
- 1/ Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży /gorący posiłek w szkole, odzież, wyposażenie w artykuły szkolne, kolonie letnie, zimowe/
- 2/ szkolenia pracowników socjalnych
- 3/ korzystanie z wiedzy specjalistów /pedagog, psycholog, prawnik, specjalista pracy socjalnej/
- 4/ warunkowanie pomocy w zależności od zawieranych kontraktów socjalnych
- 5./ umożliwianie dzieciom uczestnictwa w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej.
- 6/ ścisła współpraca z pedagogami szkolnymi
- 7/ organizowanie festynów i zabaw dla dzieci.

III.3. Pomoc na rzecz osób starszych.

Problemy osób starszych to temat rzadko podejmowany jako kwestia społeczna. Proces starzenia się społeczeństwa jest problemem wyraźnie zarysowującym się od wielu lat, coraz większy procent ogółu społeczeństwa to ludzie starsi. Za osoby starsze uważa się osoby, które przekroczyły granicę wieku emerytalnego. Z danych dotyczących lokalnej sytuacji demograficznej wynika, że aż 15,73 % ogólnej liczby mieszkańców gminy Żelazków to osoby w wieku poprodukcyjnym. Spośród 9.313, mieszkańców gminy Żelazków aż 1.465 osób to mieszkańcy będący w wieku poprodukcyjnym.

Na terenie gminy Żelazków zamieszkuje 1.465 kobiet oraz 442 mężczyzn w wieku emerytalnym.

Udział osób starszych w strukturze demograficznej gminy Żelazków		
ROK	Ogólna liczba mieszkańców	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym
2010	9203	1384
2011	9278	1424
2012	9313	1465

Jak pokazują powyższe dane znaczną przewagę w tej populacji stanowią kobiety. Ludzie starsi wymagają specjalnego zainteresowania, a także szczególnej troski i pomocy nie tylko ze strony rodziny, ale także środowiska lokalnego, organizacji, stowarzyszeń, instytucji pomocy społecznej, władz i całego społeczeństwa. Aby zapewnić ludziom starszym godne warunki życia koniecznym jest prowadzenie prawidłowej polityki społecznej i tworzenie odpowiednich programów, które zagwarantowałyby dostępność do usług zdrowotnych i socjalnych oraz które sprzyjałyby zdrowemu starzeniu się i pogodnemu życiu ludzi starszych.

Kierując się potrzebą integrowania młodego pokolenia z osobami starszymi a zarazem okazywania szacunku dla wieloletniego zaangażowania seniorów jest organizowanie otwartych spotkań mieszkańców gminy z okazji Dnia Babci i Dziadka. Kolejnym działaniem skierowanym na wyrażenie uznania dla osób starszych, które szczytą się długoletnim życiem małżeńskim jest uroczystość wręczenia odznaczeń dla par obchodzących 50 jubileusz zawarcia związku małżeńskiego. Na terenie gminy realizuje swoją działalność lokalne Koło Emeryta i Rencisty, które zapraszając do angażowania się w sprawy koła organizuje różnego rodzaju działania aktywizacyjne m.in. wyjazdy itp.

Osoby starsze są szczególną grupą podopiecznych pomocy społecznej, wymagającą odpowiedniego wsparcia ze względu na słabszą pozycję ekonomiczną, społeczną i rodzinną.

Pomoc społeczna na rzecz ludzi starszych zmierza przede wszystkim w kierunku pomocy środowiskowej. Celem pomocy społecznej jest pozostawienie człowieka starszego tak długo jak to tylko możliwe w jego dotychczasowym środowisku zamieszkania i zapewnienie mu odpowiedniej do potrzeb pomocy i opieki.

Na podstawie doświadczenia z pracy pracowników socjalnych GOPS z osobami starszymi potrzeby osób starszych można połączyć w pewne kategorie:

- potrzeby zdrowotne – biologiczne, opieki zdrowotnej, geriatrycznej, pomocy w usługach,
- socjalne – materialne, mieszkaniowe,
- potrzeby społeczne – aktywności społecznej, pełnienia ról, udziału w kulturze,
- potrzeby psychiczne – bezpieczeństwa, akceptacji, uznania, miłości, kontaktu z rodziną i społecznością lokalną. Stopień zaspokojenia tych potrzeb wpływa na jakość życia ludzi starszych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie wyszukuje osoby znajdujące się w potrzebie, pozostające bez opieki rodziny i wsparcia innych, ustala rodzaj pomocy i pomoc tą świadczy.

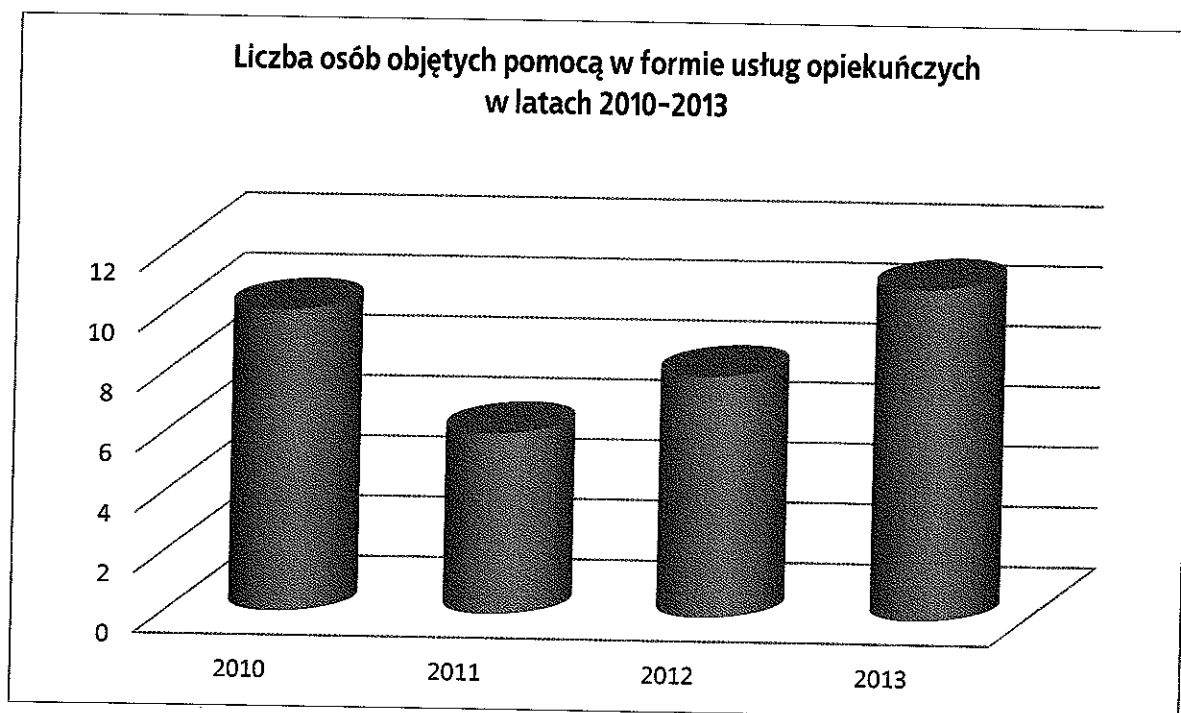
Pracownicy socjalni GOPS na podstawie przeprowadzanych rodzinnych wywiadów środowiskowych dokonują rozpoznania potrzeb, stawiają diagnozę, opisują sytuację, analizują ją, wyznaczają cel i plan działania po to, aby rozwiązać trudną sytuację i jak najlepiej pomóc osobie starszej przetrwać trudną sytuację życiową.

Ponadto kolejnym ważnym działaniem wychodzącym naprzeciw potrzebom integracji seniorów ze społecznością są organizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie spotkania wigilijne, w których uczestniczą osoby starsze, samotne, często pozbawione innej możliwości spędzania czasu w otoczeniu osób życzliwych. Podczas tych spotkań dzieci z miejscowych szkół prezentują okolicznościowe przedstawienia i wręczają upominki własnoręcznie wykonane na zajęciach plastycznych w szkole. Istotą i celem tych spotkań jest pobudzenie w młodym pokoleniu naturalnej potrzeby przebywania w otoczeniu osób starszych i integracji z nimi.

Uwzględniając fakt, iż w środowisku lokalnym przebywają osoby, które z uwagi na wiek i stan zdrowia lub z innych powodów potrzebują opieki osób drugich, wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w ramach swojej działalności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie zapewnia tym osobom pomoc w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

Na podstawie danych będących w dyspozycji tut. Ośrodka stwierdza się, iż wzrasta liczba osób w wieku starszym wymagających tej formy wsparcia. W latach 2010 do 2012 udzielono pomocy w formie usług opiekuńczych zapewnionych w miejscu ich zamieszkania następującej liczbie osób: rok 2010 - 10 osób, rok 2011 - 6 osób, rok 2012 - 8 osób. W bieżącym 2013 r. natomiast usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób starszych tut. ośrodek zorganizował dla 11 mieszkańców gminy.

Wsparcie oferowane w tej formie skierowane jest do osób samotnych oraz tych, które pozbawione są takiej pomocy ze strony najbliższej rodziny. Pomoc taka pozwala seniorom na pozostanie w środowisku i dalsze funkcjonowanie w nim w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zdarza się jednak i tak, że osoby starsze są całkowicie niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, wymagają całodobowej opieki osób drugich, są osobami samotnymi bądź posiadają rodzinę, ale ta nie zapewnia im pomocy i opieki, wówczas na wyraźną prośbę osoby zainteresowanej umieszcza się ją w domu pomocy społecznej odpowiedniego typu. W roku 2013 tut. ośrodek pokrywał koszt pobytu 9 osób wcześniej skierowanych do domów pomocy społecznej.

Sytuacja ludzi starszych jest złożona i uwarunkowana takimi czynnikami jak pogorszenie stanu zdrowia, opieka zdrowotna, zanik tradycji międzypokoleniowych, przemiany kulturowe, niekorzystne warunki życia i pogorszenie sytuacji materialnej. Towarzyszy temu brak aktywności społecznej, osamotnienie, izolacja, nieporadność życiowa.

Wsparcie społeczne, aktywizacja seniorów, przełamywanie stereotypów dotyczących osób starszych winny stać się priorytetem, mającym na celu poprawę poziomu życia seniorów, a równocześnie zmianę sposobu ich postrzegania przez środowisko.

Pracownicy socjalni GOPS w Żelazkowie podejmują się wielu dodatkowych zadań, które umożliwiają poprawę jakości życia osób starszych. W ramach wykonywanej w terenie pracy socjalnej zajmują się łagodzeniem konfliktów w rodzinie, egzekwują od rodziny poszanowanie godności najstarszych członków rodziny, próbują niwelować poczucie odrzucenia osób starszych przez ich własne dzieci i usiłują wzmacniać więzi łączące rodzinę. Praca socjalna wykonywana przez pracowników GOPS zmierza do zaspakajania wielu potrzeb seniorów, a zwłaszcza do zaspokojenia potrzeby bezpieczeństwa i przynależności. Szczególnie dla tej grupy osób starszych, schorowanych i samotnych

pracownicy GOPS organizują działania nie dające zestawić się w analizę ilościową, ale są to działania bardzo pożyteczne od zwyczajnego wysłuchania osoby starszej, przeprowadzenia z nią rozmowy, niwelowania poczucia samotności do udzielenia pomocy podopiecznemu np. w skompletowaniu dokumentów, sporządzeniu pisma, wniosku czy pozwu. W pracy socjalnej bardzo ważne jest zaspakajanie nie tylko potrzeb elementarnych, ale wszystkich, które są koniecznymi do zaspokojenia dla każdego indywidualnego przypadku z osobna i które umożliwiają osobom starszym poprawę jakości życia.

Zadaniem GOPS jest więc stworzenie seniorom najbardziej optymalnych warunków sprzyjających godnemu życiu, ale także integracji społecznej, podejmowanie działań zapobiegających wyobcowaniu osób starszych oraz umożliwienie im życia w środowisku zamieszkania, zwiększenie ich aktywności życiowej oraz podniesienie świadomości społecznej dotyczące wartości płynących z doświadczenia życiowego ludzi w wieku starszym.

Cel strategiczny:

Priorytetowym zadaniem GOPS jest stworzenie osobom starszym jak najlepszych warunków życia, podejmowanie działań zapobiegających zjawisku nieżyteczności i alienacji oraz umożliwianie osobom starszym samodzielnego funkcjonowania w dotychczasowym środowisku poprzez:

- 1/ zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku i stworzenie możliwości uczestnictwa w życiu społecznym,
- 2/ poprawa oferty świadczonych usług, zwiększenie form pomocy i podniesienie poziomu usług,
- 3/ wspieranie polityki społecznej Gminy Żelazków w rozwiązywaniu problemów ludzi starszych i przygotowywanie społeczeństwa do odpowiedniego traktowania osób w wieku podeszłym.

Kierunki działań:

- 1/ praca socjalna na rzecz osób starszych,
- 2/ udział pracowników socjalnych w szkoleniach nt. problemów osób starszych,
- 3/ diagnozowanie potrzeb ludzi starszych,
- 4/ poradnictwo dotyczące prowadzenia gospodarstwa domowego oraz wykorzystywania własnych możliwości i uprawnień (w tym także kombatanckich)
- 5/ zaspakajanie potrzeb socjalnych osób starszych /gorący posiłek, opał, zakup leków/
- 6/ pomoc w kontaktach z otoczeniem,
- 7 / pomoc w życiu codziennym,
- 8/ organizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób starszych.
- 9/ zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej dla osób niezdolnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku zamieszkania.
- 10/ pomoc w ubieganiu się o przyznanie świadczeń pieniężnych z tyt. posiadanych uprawnień np. kombatanckich.
11. organizowanie spotkań grup międzypokoleniowych w celu podnoszenia wartości tradycji międzypokoleniowych i umożliwiania przekazywania przez osoby starsze młodemu pokoleniu „żywej historii” i wydarzeń regionalnych, w których seniorzy wcześniej osobiście uczestniczyli.

III.4. Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych.

Niepełnosprawność to jedna z niezwykle istotnych kwestii społecznych, objęta działaniami podmiotów publicznych oraz organizacji pozarządowych. Celem tych działań jest likwidacja różnic występujących na poziomie warunków socjalno-bytowych rodzin, których członkami są osoby niepełnosprawne.

Polityka społeczna na rzecz osób niepełnosprawnych, to ogół działań podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych, mających na celu wyrównywanie często niezasadnionych różnic socjalnych. Priorytetem w działaniach powyższych podmiotów jest integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym oraz zapobieganie izolacji społecznej osób i rodzin, w których występuje niepełnosprawność. Celem nadrzędnym w realizowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych jest szeroko rozumiane wsparcie tych osób oraz ich rodzin, mające na celu umożliwienie optymalnie najlepszego funkcjonowania w środowisku.

Choroba i niepełnosprawność to czynniki, które prowadzą do pogorszenia kondycji finansowej każdej rodziny, bez względu na jej przynależność społeczno - zawodową. Sytuacja taka, to z jednej strony efekt wydatków między innymi na leczenie i rehabilitację.

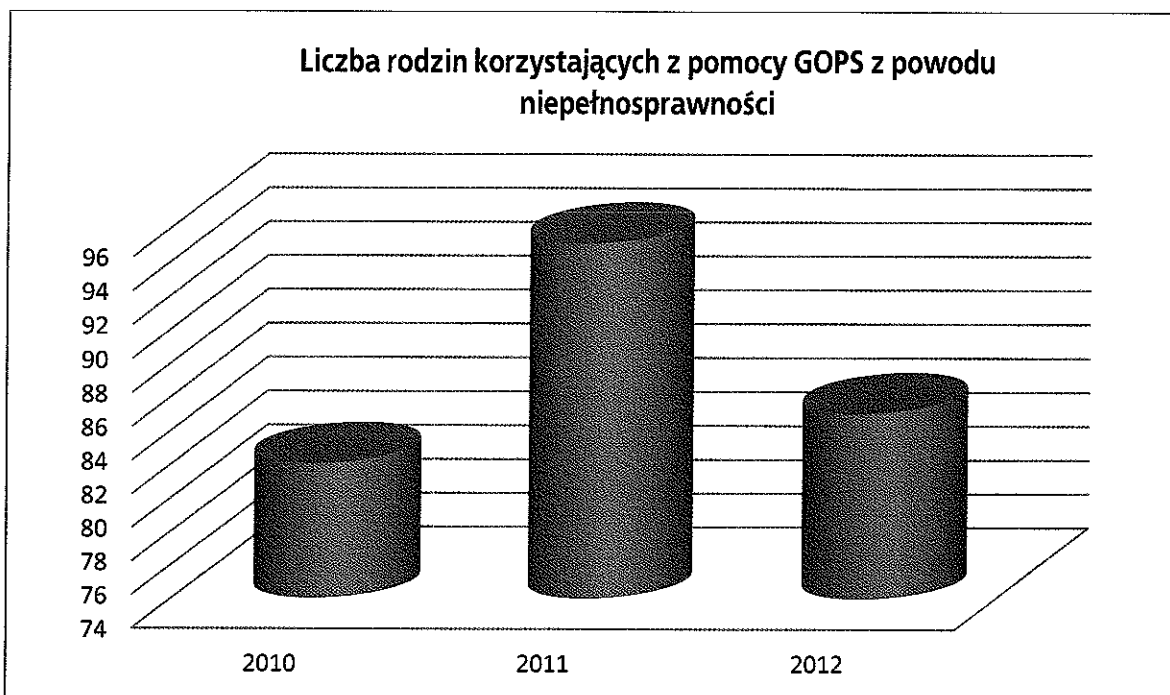
Z drugiej strony przyczyną jest ograniczenie dochodów – utrata pracy i renta inwalidzka osoby niepełnosprawnej oraz ograniczenie aktywności zawodowej i możliwości zarobkowych innych członków rodziny, zobowiązanych do świadczeń opiekuńczych. Na tę typową sytuację mogą nałożyć się dodatkowe uwarunkowania, które czynią życie tych rodzin szczególnie trudnym.

Do uwarunkowań tych można zaliczyć wcześniejszą trudną sytuację bytową.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie realizuje działania na rzecz osób niepełnosprawnych mające na celu zapobieganie izolacji i ich społecznemu wykluczeniu.

Spośród osób zamieszkałych na terenie gminy Żelazków korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności wsparcia udzielono:

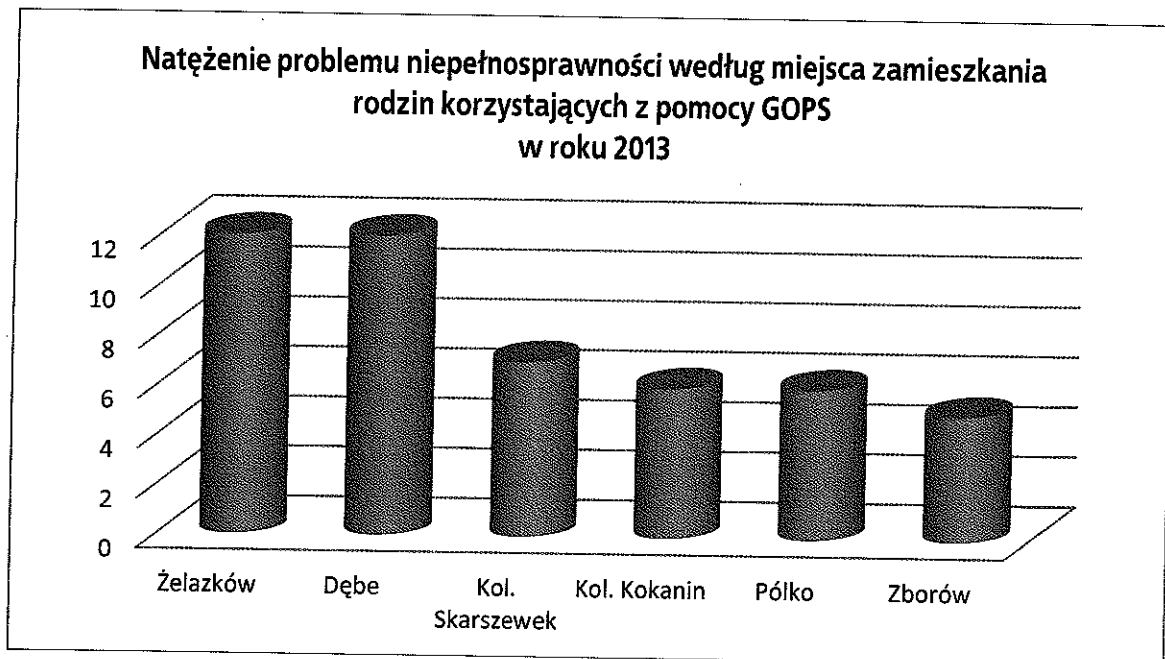
- w roku 2010 - 82 osobom,
- w roku 2011 - 95 osobom
- w roku 2012 - 85 osobom.

Na podstawie danych będących w dyspozycji tutaj. Ośrodkiem ustalono, że w roku 2013 wśród objętych pomocą społeczną znalazły się 62 osoby niepełnosprawne. W zakresie działań prowadzonych przez

GOPS mieści się nie tylko udzielanie pomocy finansowej, mające na celu minimalizowanie skutków trudności materialnych rodzin, ale także aktywizowanie osób niepełnosprawnych do udziału w życiu społeczności lokalnej.

Cel strategiczny:

Głównym założeniem na lata 2014 –2020 jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych oraz umożliwienie im funkcjonowania w środowisku zamieszkania a także minimalizacja negatywnych skutków niepełnosprawności poprzez;

- 1/ zapobieganiu izolacji i społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych, .
- 2/ aktywizowanie osób niepełnosprawnych do czynnego uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności,
- 3/ organizowanie pomocy w formie usług opiekuńczych i pomocy sąsiedzkiej w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych,
- 4/ umożliwianie specjalistycznej pomocy /np. uczestnictwo w Środowiskowym Domu Samopomocy w Liskowie lub warsztatach terapii zajęciowej w Koźminku/
- 5/ organizowanie ruchów i spotkań grup samopomocowych,
- 6/ udzielanie porad i pomocy dotyczącej korzystania z pomocy w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w tym szczególnie w zakresie usuwania barier architektonicznych i przystosowania mieszkań do potrzeb osoby niepełnosprawnej i korzystania z turnusów rehabilitacyjnych.
7. Motywowanie osób niepełnosprawnych do aktywizacji zawodowej i informowanie o możliwościach podejmowania pracy na stanowiskach pracy chronionej,
8. umożliwianie osobom niepełnosprawnym zdobywanie kwalifikacji zawodowych poprzez adresowanie do tej grupy osób przygotowywanie projektów i składanie wniosków o współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej
9. Zapraszanie osób niepełnosprawnych do udziału w realizowanych projektach w ramach pozyskiwanych środków finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kierunki działań:

- 1/ praca socjalna skierowana na poprawę warunków życia osób niepełnosprawnych w ich środowisku zamieszkania,
- 2/ rozwijanie form wsparcia osób niepełnosprawnych,
- 3/ zapewnienie mieszkańcom gminy Żelazków, którzy mimo wsparcia nie mogą funkcjonować w dotychczasowym środowisku miejsca w domu pomocy społecznej odpowiedniego typu.

III. 5 Pomoc na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

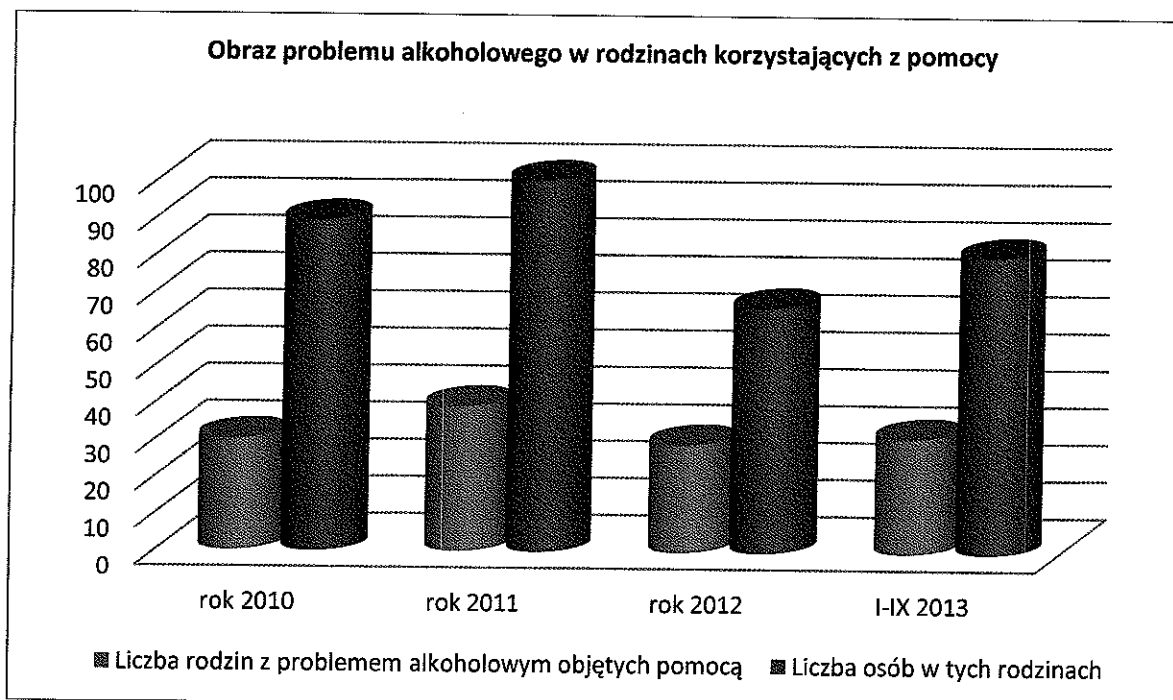
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w pracy socjalnej z osobami i rodzinami, których dotyczy problem alkoholowy, kieruje swoje starania głównie na motywowanie osób z problemem alkoholowym do poddania się terapii i długofalowego leczenia uzależnienia. Osobom z problemem alkoholowym udzielane są porady dotyczące możliwości przezwyciężenia problemu. GOPS opracował i udostępnia swoim klientom ulotkę informacyjną dotyczącą możliwości uzyskania pomocy oraz miejsc spotkań i punktów pomocowych dla osób uzależnionych od alkoholu. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żelazkowie zintegrowane poradnictwo i pomoc dla osób doświadczających przemocy w rodzinach gdzie występuje problem alkoholowy, świadczy działający od 2011 roku Zespół Interdyscyplinarny. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żelazkowie w ramach działań profilaktycznych stale prowadzona jest kampania informacyjna na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych - plakaty, ulotki, broszury edukacyjne.

Ośrodek współpracuje z pełnomocnikiem Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Z uwagi na bliskie sąsiedztwo miasta Kalisza - dla mieszkańców gminy Żelazków głównym ośrodkiem terapeutycznym pozostaje Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia przy ul. Lipowej 5 w Kaliszu; od 2012 r. na terenie Kalisza działa również druga przychodnia, w której prowadzona jest terapia uzależnień: ZOZ Multimed s. c. ul. Majkowska 13 a. W przypadku skierowania na stacjonarne leczenie odwykowe, mieszkańcy gminy Żelazków skorzystać mogą z pomocy na terenie sąsiedniej gminy Koźminek, gdzie w miejscowości Murowaniec znajduje się Oddział Leczenia Uzależnień - stanowiący część Wojewódzkiego Zakładu Opieki Psychiatrycznej w Sokołowie. Szpital ten dysponuje 24 łózkami w oddziale leczenia zespołów abstynencyjnych oraz 55 łózkami na oddziale ogólnopsychiatrycznym.

Wśród osób, którym udziela się pomocy materialnej oraz innych form pomocy na mocy ustawy o pomocy społecznej korzystających z pomocy tutaj. Ośrodka z powodu alkoholizmu w okresie: od stycznia 2010 r. do listopada 2013 r. przedstawia się następująco:

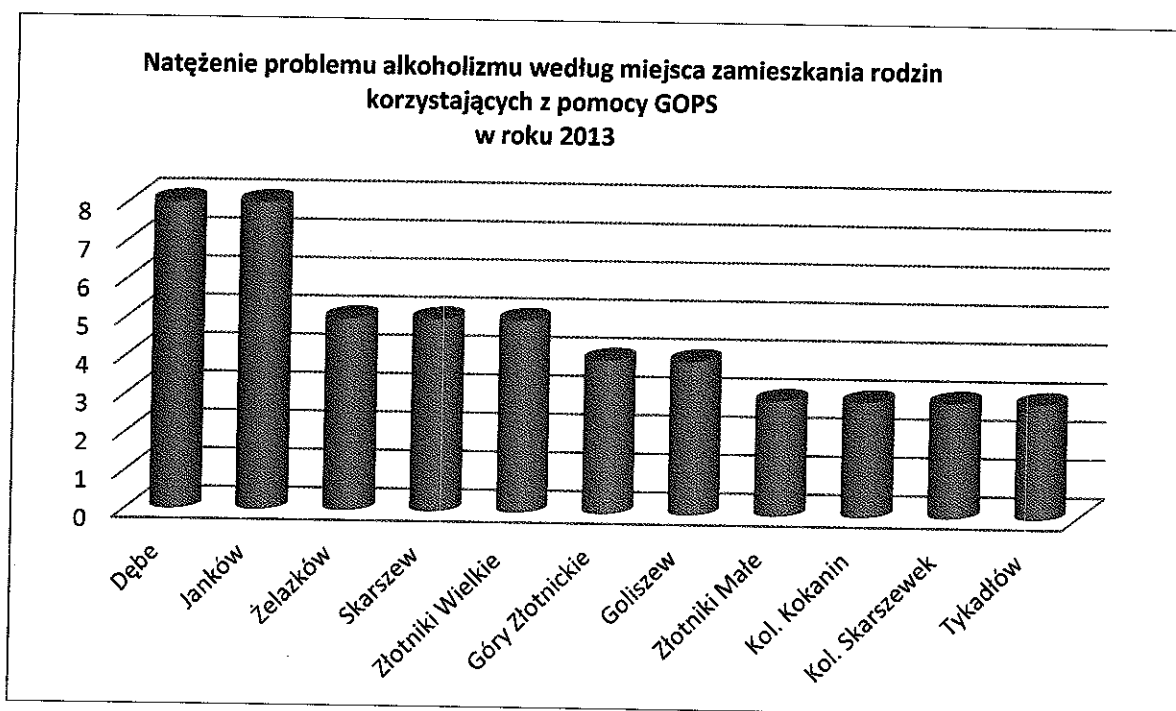
	2010 rok	2011 rok	2012 rok	I-IX 2013
ilość osób którym udzielono pomocy z uwagi na problem alkoholizmu	30	39	29	31
liczba osób w tych rodzinach	89	100	66	80

Priorytetem w pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelazkowie z rodzinami i osobami dotkniętymi problemem alkoholizmu pozostanie praca socjalna nastawiona na motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego oraz codzienna profilaktyka i propagowanie trzeźwego trybu życia wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto wśród zadań o charakterze pomocowym w stosunku do osób i rodzin zagrożonych alkoholizmem w dalszym ciągu pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelazkowie świadczyć będą pomoc w zakresie pełnego informowania o instytucjach zajmujących się leczeniem osób uzależnionych i terapią ich rodzin.

Z danych GOPS wynika, że alkoholizm wśród klientów GOPS, podobnie jak problem bezrobocia najczęściej występuje w środowiskach popegerowskich zamieszkałych na terenach wsi takich jak:

- Dębe – 8 rodzin,
- Janków – 8 rodzin
- Złotniki Wielkie - 5 rodzin
- Żelazków – 5 rodzin
- Skarszew – 5 rodziny
- Goliszew – 4 rodziny
- Góry Złotnickie 4 rodziny
- Złotniki Małe 3 rodziny
- Kolonia Kokanin - 3 rodziny
- Kol. Skarszewek-3
- Tykadłów - 3 rodziny

Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych pomocy społecznej jest bardzo skomplikowany, ponieważ obok alkoholizmu występują zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, bieda, brak pracy oraz problemy wychowawcze i zdrowotne. Praca z zaburzonymi klientami GOPS jest trudna i długotrwała. Pracownicy socjalni są jedynymi osobami odwiedzającymi osoby uzależnione w ich środowisku zamieszkania i to oni właśnie pracują z całą rodziną, ze wszystkimi członkami osoby uzależnionej próbując zwalczać nie tylko problem osoby uzależnionej od alkoholu, ale także współuzależnienie członków rodziny. Pracownicy socjalni motywują osoby uzależnione do podjęcia leczenia, a członków rodziny do skorzystania z terapii dla współuzależnionych.

Alkoholizm jest problemem całej rodziny, bywa, że prowadzi do przemocy, stanowi zagrożenie dla funkcjonowania biologicznego i emocjonalnego wszystkich członków rodziny. Człowiek uzależniony szkodzi nie tylko sobie, swoim bliskim ale również osobom nie związanym z nim więzami rodzinnymi. Skuteczna pomoc osobom i rodzinom z problemami alkoholowym, i polega na umożliwieniu ludziom dotkniętym tą chorobą podjęcia leczenia.

Osoby uzależnione od alkoholu ubiegające się o przyznanie świadczeń pomocy społecznej są zobowiązane do podejmowania współpracy z pracownikiem socjalnym w celu przezwyciężenia istniejącego zjawiska uzależnienia. Narzędziem pracy socjalnej umożliwiającym m.in. rozwiązywanie lub ograniczanie problemu alkoholizmu i zapobiegającym marnotrawieniu przyznawanych świadczeń pomocy społecznej jest kontrakt socjalny.

Kontrakt socjalny jest pisemnie sporządzaną umową między pracownikiem socjalnym, a klientem pomocy społecznej określającym cele i zadania zmierzające do przezwyciężenia problemu w określonym pisemnie czasie. Niedotrzymanie postanowień zawartych w kontrakcie socjalnym może być podstawą ograniczenia bądź odmowy świadczeń. Pozwala na to artykuł 11 ustawy o pomocy społecznej zgodnie z którym:

„ 1. W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

2. Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu socjalnego, niedotrzymywanie jego

postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie leczenia odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

3. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczeń z pomocy społecznej należy uwzględnić sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o świadczenie lub korzystającej ze świadczeń”.

Dużą zasługą w zakresie utrzymywania abstynencji w trakcie leczenia choroby alkoholowej klientów GOPS w Poradni Leczenia Uzależnień w Kaliszu lub po leczeniu w Ośrodku Leczenia Uzależnień w Sokołówce i w Murowańcu (gmina Koźminek) jest udział osób uzależnionych w spotkaniach grupy wsparcia w gminnym klubie „Pomocna Dłoń” w Żelazkowie.

Wspólnie z pełnomocnikiem Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zainicjowano obchody „Dnia Trzeźwości”, które będą w latach kolejnych kontynuowaną formą wsparcia. W ramach tych obchodów organizuje się m.in. „dni otwarte”. Zorganizowano też w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żelazkowie specjalistyczną pomoc dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz dla osób doświadczających przemocy. Umożliwiono mieszkańcom gminy bezpośrednie konsultacje z takimi specjalistami jak: socjolog, terapeuta leczenia uzależnień, specjalista ds. zwalczania narkomanii i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz z pracownikiem Oddziału Leczenia Uzależnień w Sokołówce. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zamierza w kolejnych latach kontynuować tą formę pomocy.

Cel strategiczny:

Ograniczenie problemu uzależnień oraz jego skutków poprzez:

- 1/ wypracowanie wspólnego modelu oddziaływania pracowników socjalnych, pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, terapeutów odwykowych i pedagogów na rodziny dotknięte problemem alkoholowym,
- 2/ ochrona dzieci przed skutkami alkoholizmu rodziców,
- 3/ wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznym uzależnionym od alkoholu w celu mobilizacji i motywacji do podjęcia przez niego leczenia odwykowego,
- 4/ współpraca pracowników socjalnych z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Kierunki działań:

- 1/ Działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży / współorganizowanie imprez i festynów dla dzieci promujących zdrowy i trzeźwy tryb życia oraz współfinansowanie wypoczynku letniego i zimowego,
- 2/ Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży /gorący posiłek w szkole, odzież, wyposażenie w artykuły szkolne, kolonie letnie, zimowe/
- 3/ szkolenia pracowników socjalnych
- 4/ korzystanie z wiedzy specjalistów /pedagog, psycholog, prawnik, specjalista pracy socjalnej/
- 5/ ścisła współpraca z pedagogami szkolnymi
- 6./ umożliwianie dzieciom uczestnictwa w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej.

- 7/ udzielanie poradnictwa socjalnego osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom,
- 8/ warunkowanie pomocy w zależności od zawieranych kontraktów socjalnych
- 9/ motywowanie uzależnionych i współuzależnionych do zmiany sytuacji życiowej
- 10/ współuczestnictwo GOPS w realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy Żelazków.
- 11/ Stała współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Strategia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie rozwiązywania problemu alkoholizmu na terenie gminy jest uzupełnieniem corocznie zatwierdzanego uchwałą Rady Gminy Żelazków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Żelazków.

III.5. Przeciwdziałanie przemocy domowej.

W rozumieniu ustawy „przemocą w rodzinie jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

W przemocy domowej najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny. Na przemoc w rodzinie można spojrzeć z perspektywy prawnej, moralnej i społecznej.

Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny, tj. małżonkowie, dzieci, rodzeństwo, bliskie osoby, którym ofiara się zwierza.

Na podstawie analizy zjawiska przemocy stwierdzić należy, że na terenie gminy Żelazków zmienia się świadomość społeczna w zakresie zgłaszania przemocy. Osoby dotknięte przemocą częściej informują o tym fakcie instytucje właściwe ze względu na pomoc świadczoną osobom dotkniętym przemocą. Przemocy nie należy kojarzyć jedynie z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których istnieje problem alkoholowy, narkomania czy długotrwała choroba.

Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Poczucie wstydu i strach przed sprawcą prawdopodobnie powoduje, że ofiara zwleka z decyzją ujawnienia istnienia przemocy, często przełom następuje dopiero gdy wystąpi bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia.

Na terenie Gminy Żelazków podejmowane są działania wspierające ofiary przemocy i zapobiegające przemocy. Zgodnie ze swoimi kompetencjami odpowiednie działania na terenie gminy podejmują: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisariat Policji w Stawiszynie i Posterunek Policji w Żelazkowie, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Zdrowia oraz placówki oświatowe. Działania tych jednostek wspierają: Prokuratura Rejonowa w Kaliszu, Sąd Rejonowy w Kaliszu, Centrum Interwencji Kryzysowej w Kaliszu oraz Kuratorzy Sądowi.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, służby zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Po założeniu Niebieskiej Karty zwołuje się posiedzenie gminnego zespołu interdyscyplinarnego.

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) wprowadziła wśród wielu zmian jako nowe zadanie własne gminy, obowiązek tworzenia zespołu interdyscyplinarnego. Zgodnie z ustawą zespół interdyscyplinarny stanowi element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest metodą pracy w tym obszarze, która opiera się na współpracy lokalnych instytucji i służb oraz wielopłaszczyznowym podejściu do tematu.

Na podstawie Uchwały NR LI/246/10 Rady Gminy Żelazków z dnia 10 listopada 2010r. ustalono tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego na terenie gminy Żelazków oraz szczegółowych warunków funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego. Zarządzeniem Wójta Gminy Żelazków Nr 21/2011 z dnia 15 lipca 2011r., powołano skład osobowy zespołu.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje następujące cele:

1. Pomoc osobom, rodzinom, grupom problemowym i środowiskom w przezwycięzeniu ich problemów.
2. Efektywne podejmowanie działań pomocowych interwencyjnych w momencie zaistnienia problemu.
3. Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.
5. Budowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy.
6. Podnoszenie świadomości społecznej mieszkańców Gminy Żelazków w zakresie problematyki przemocy w rodzinie.
7. Integrowanie środowiska i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie

Ponadto Gmina Żelazków realizuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie , który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Żelazków.

Cel główny programu to:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin w których występuje przemoc.

Cele szczegółowe programu:

- podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych,

- zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodziny,
- zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie

W ramach poradnictwa dla osób i rodzin zagrożonych występowaniem przemocy klienci ośrodka korzystają z bezpłatnego wsparcia psychologicznego oraz prawnego prowadzonego przez powiat w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu.

Na terenie gminy Żelazków nie są prowadzone ośrodki wsparcia, których celem jest poza udzieleniem schronienia zapewnienie ofiarom przemocy w rodzinie, poradnictwa prawnego, psychologicznego, psychiatrycznego, pedagogicznego i socjalnego. W tym zakresie korzystamy z placówek prowadzonych na terenie miasta Kalisza – Centrum Interwencji Kryzysowej w Kaliszu oraz schroniska dla kobiet „ Dom Życia”. Prowadzonego przez Caritas Diecezji Kaliskiej, co w zupełności zaspakaja potrzeby klientów tut. Ośrodka.

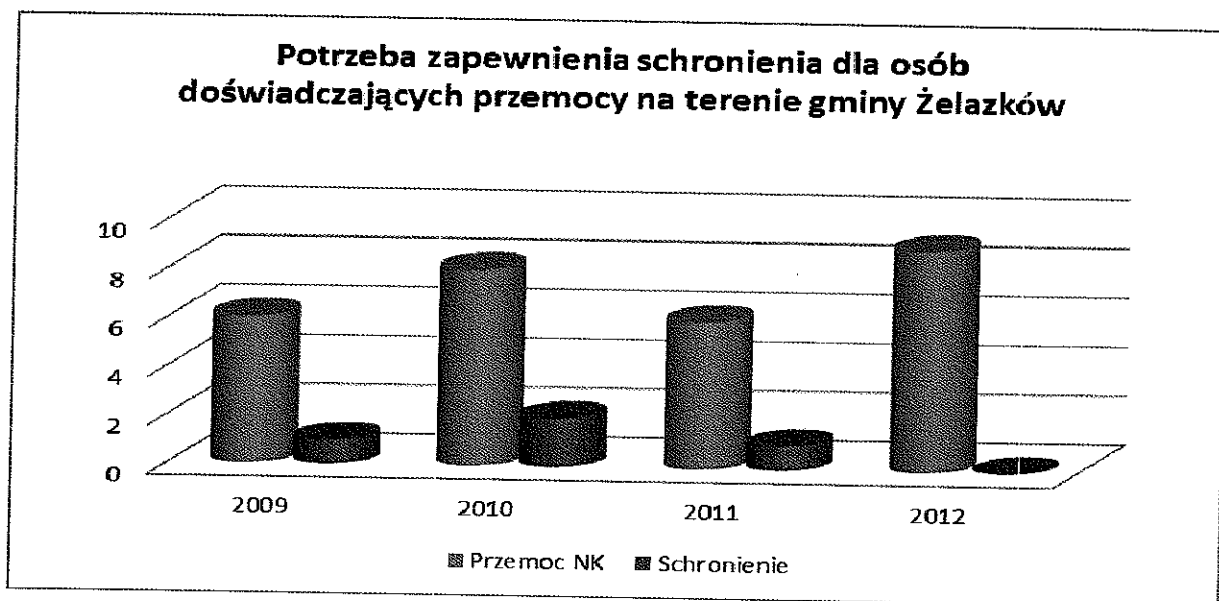
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie w ramach świadczonych mieszkańcom gminy Żelazków form pomocy od miesiąca grudnia 2012r., prowadzi telefoniczne **POGOTOWIE POMOCY DLA DZIECI DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY**. Zgłoszenia dotyczące problemów funkcjonowania rodziny w tym zaburzeń w sprawowaniu opieki nad dzieckiem przyjmowane są pod numerem tel. 508 678 576, informacje na ten temat zostały zamieszone na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Urzędu Gminy w Żelazkowie .

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nadała pracownikom socjalnym wraz z policja i przedstawicielami ochrony zdrowia uprawnienia do natychmiastowego odebrania rodzicom dziecka w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka i umieszczenia w bezpiecznym miejscu, ze wskazaniem na najbliższą rodzinę, nie zamieszkującą wspólnie z dzieckiem. Pracownik socjalny musi w ciągu 24 godzin powiadomić sąd rodzinny o dokonanej czynności i pouczyć rodziców o ich prawie do wniesienia zażalenia do sądu. Sąd w ciągu 24 godzin jest zobowiązany do zbadania sprawy i wydania postanowienia o dalszym miejscu pobytu dziecka.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żelazkowie z uwagi na bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa dzieci w roku 2011 odebrali zaniehbującej obowiązki rodzicielskie matce jej czworo dzieci, które zostały przewiezione do Domu Dziecka w Liskowie, a następnie postanowieniem sądu umieszczone w Rodzinnym Domu Dziecka w Brzezinach. Natomiast w roku 2013 pracownicy socjalni GOPS odebrali ojcu – mieszkańcowi gminy Żelazków dwoje dzieci, których dalsze wychowanie i opiekę nad nimi Sąd powierzył matce dzieci izolując je od ojca.

Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie, rodzi potrzebę przygotowania celu strategicznego oraz podjęcia szeregu działań zmierzających do powstrzymania istniejącego problemu. Odpowiednio przygotowany i realizowany system edukacji społecznej winien spowodować wzrost świadomości społeczeństwa lokalnego z zakresu przemocy i wiedzy na temat skutków stosowania przemocy, a to w konsekwencji winno przyczynić się do ograniczenia zjawiska.

Ilość spraw prowadzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty” na terenie gminy Żelazków.			
2009	2010	2011	2012
6	8	6	9
w tym schronienie 1	w tym schronienie 2	w tym schronienie 1	w tym schronienie 0

Cel strategiczny:

- Utworzenie Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Żelazkowie.
 Ograniczenie problemu przemocy w rodzinie oraz jego skutków poprzez:
 Zdobywanie wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy wśród mieszkańców gminy Żelazków .
- 1/ wypracowanie wspólnego modelu oddziaływania pracowników socjalnych, pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, terapeutów odwykowych, pedagogów, policji, kuratorów i prokuratury na rodziny dotknięte problemem przemocy w rodzinie,
  - 2/ ochrona ofiar przed skutkami przemocy w rodzinie,
  - 3/ wypracowanie i doskonalenie form pracy z ofiarami przemocy w celu mobilizacji i motywacji do podjęcia działań zapobiegających występowaniu przemocy.
  - 4/ Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci.
  - 5/ Dostarczanie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
  - 6/ Propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

- 1/ Działania profilaktyczne skierowane dla ofiar przemocy,
- 2/ Zabezpieczenie potrzeb bezpieczeństwa i potrzeb bytowych dzieci i młodzieży /gorący posiłek w szkole, odzież, wyposażenie w artykuły szkolne, kolonie letnie, zimowe/,
- 3/ szkolenia pracowników socjalnych,
- 4/ korzystanie z wiedzy specjalistów i wspieranie działającego zespołu interdyscyplinarnego /pedagog, psycholog, prawnik, specjalista pracy socjalnej, pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, terapeutów odwykowych /,
- 5/ sporządzanie diagnozy zjawiska, szczególnie diagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania sprawcy i ofiary na podstawie przeprowadzonego przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- 6/ uruchamianie procedury „niebieska karta”,
- 7/ Stosowanie uprawnień pracowników socjalnych do natychmiastowego odebrania rodzicom dziecka w sytuacji bezpośredniego zagrożenia jego życia lub zdrowia i umieszczenie dziecka w bezpiecznym miejscu ze wskazaniem na najbliższą rodzinę, nie zamieszkującą wspólnie z dzieckiem oraz natychmiastowe zawiadomienie Sądu o podjętych działaniach.
- 8/ podjęcie działań mających na celu zapewnienie schronienia w tym ewentualne umieszczenie w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy.
- 9/ stała współpraca GOPS ze specjalistami różnych dziedzin np. z psychologiem, prawnikiem, pedagogiem, policjantem oraz z prokuraturą w celu niwelowania skutków występującej przemocy,
- 10/ przerywanie przemocy „gorącej”, „chłodnej”,
- 11/ praca z całą rodziną w sytuacji kryzysu, a także z ofiarami i sprawcami,
- 12/ tworzenie pierwszej pomocy w sytuacji konfliktu w rodzinie,
- 13/ doradztwo, w tym uświadomienie ofiarom ich praw i możliwości uzyskania pomocy,
- 14/ tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych - system zapobiegania przemocy w rodzinie.
- 16/ Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
- 17/ Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy.
- 18/ Pogłębianie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
- 19/ Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej.
- 20/ Przerwanie kręgu milczenia związanego z przemocą domową.
- 21/ udzielanie informacji oraz adresów instytucji świadczących specjalistyczną pomoc,

IV. Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 w Gminie Żelazków

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Żelazków na lata 2014-2020 stanowi kontynuację i modyfikację Strategii Rozwoju Gminy, którą dotąd realizowano w latach 2010-2013

Obecnie przyjęta strategia na lata 2014 - 2020 jest próbą odpowiedzi na pytanie, jakie aktualnie działania należałoby podjąć, by społeczność zamieszkująca gminę Żelazków mogła w sposób jak najpełniejszy zaspokajać swoje potrzeby i realizować plany życiowe.

W sferze gminnych działań socjalnych pozostaje dbałość o to, by jednostki i rodziny (zwłaszcza żyjące w trudnych warunkach) miały dostęp do systemu wsparcia społecznego i zasobów społecznych umożliwiających osiągnięcie potencjału koniecznego do samodzielnego funkcjonowania.

Strategia jest dokumentem ukierunkowującym działania Gminy Żelazków w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemów społecznych a jej adresatami są osoby i grupy zagrożone wykluczeniem społecznym i wykluczone społecznie.

Kierunkiem działań gminy jest rozwiązywanie poszczególnych i charakterystycznych dla różnych grup społecznych problemów o najwyższym stopniu nasilenia takich jak np.: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, nieprawidłowości w zapewnianiu opieki i wychowywania dzieci, starość, niepełnosprawność, przemoc, uzależnienia i tp.

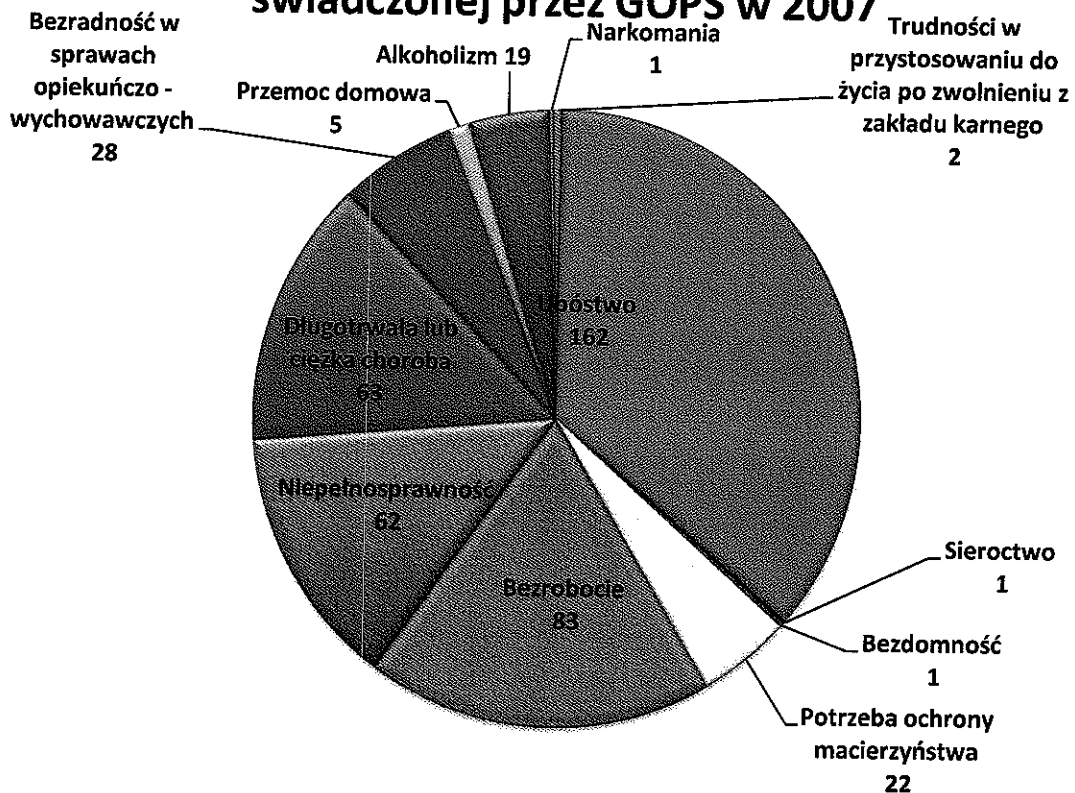
Problemy te wymagają podejmowania natychmiastowych, wszechstronnych działań w celu przeciwdziałania tym sytuacjom, poprawy warunków życia jednostek i rodzin a także wyrównywania różnic socjalnych występujących w środowisku.

Za koordynowanie realizacji zadań określonych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 w Gminie Żelazków, a także bezpośrednią realizację odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie. Pełni on jednocześnie, w zakresie swoich kompetencji, rolę jednostki koordynującej rozwiązywanie problemów społecznych.

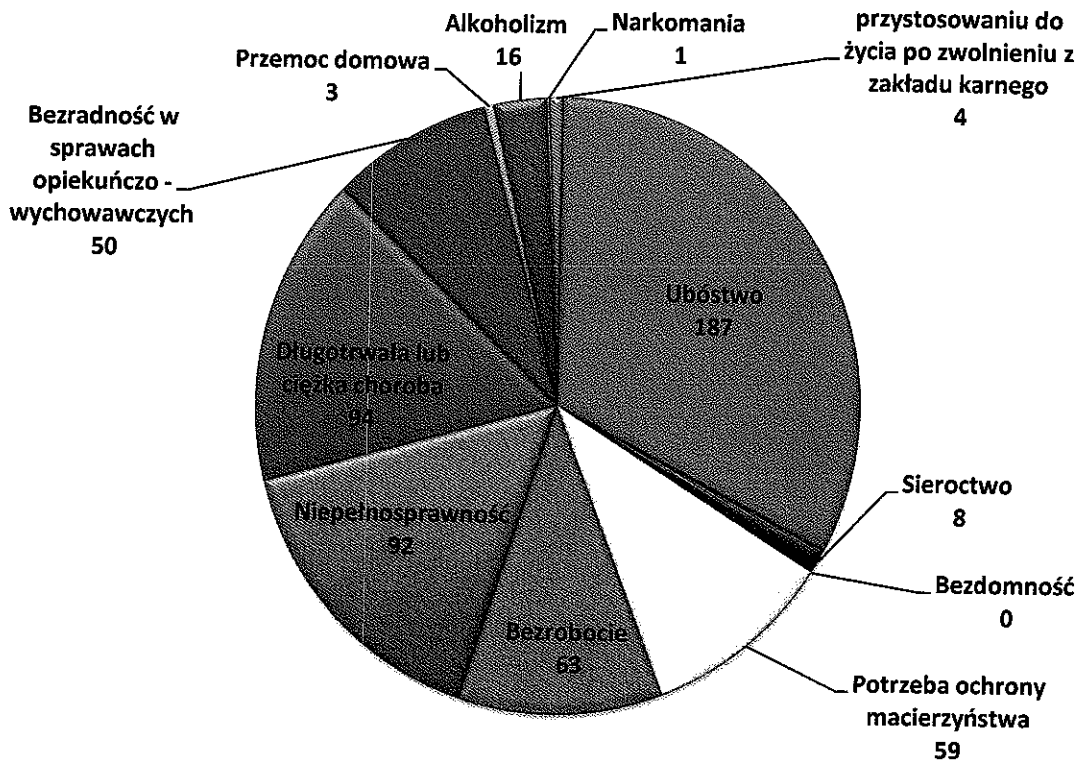
Zadania określone w Strategii realizowane będą w ramach podstawowej działalności Ośrodka, także z wykorzystaniem programów socjalnych i projektów systemowych. Zadania wynikające ze strategii gmina Żelazków realizować będzie do wysokości środków przewidzianych na ten cel w budżecie gminy Żelazków, w tym środków krajowych i pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach rocznych sprawozdań z działalności Ośrodka, przedstawiana będzie informacja o zakresie i efektach zrealizowanych zadań, ujętych w Strategii.

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w 2007

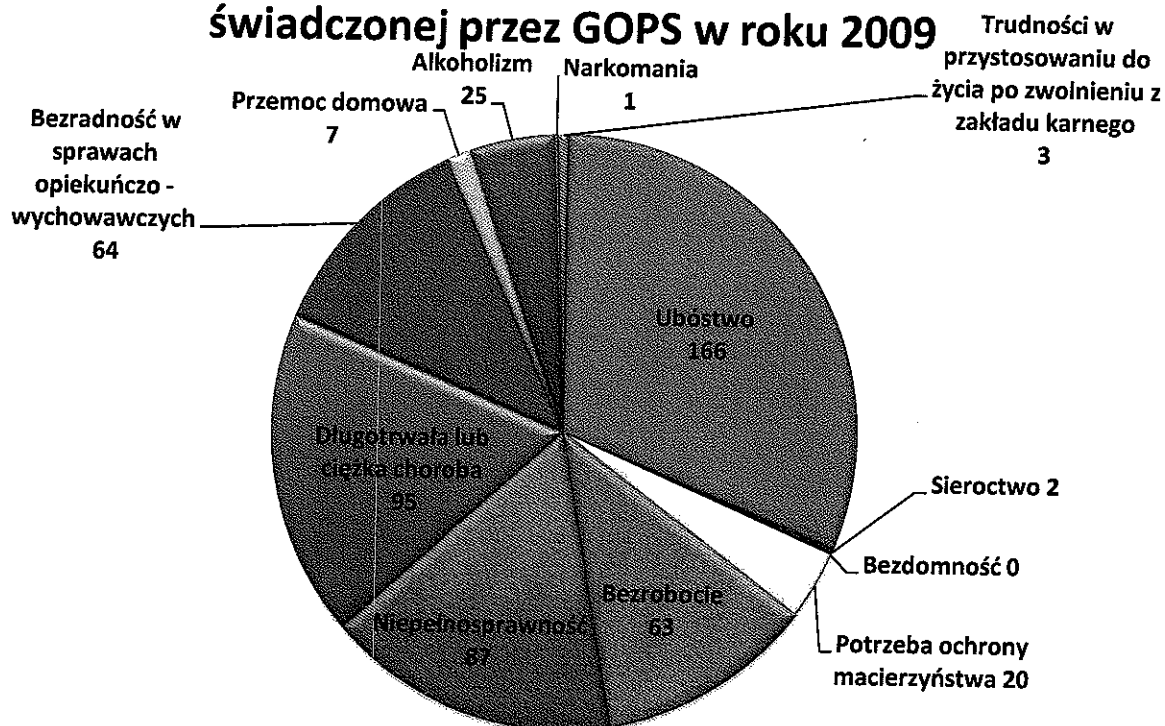

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w 2008

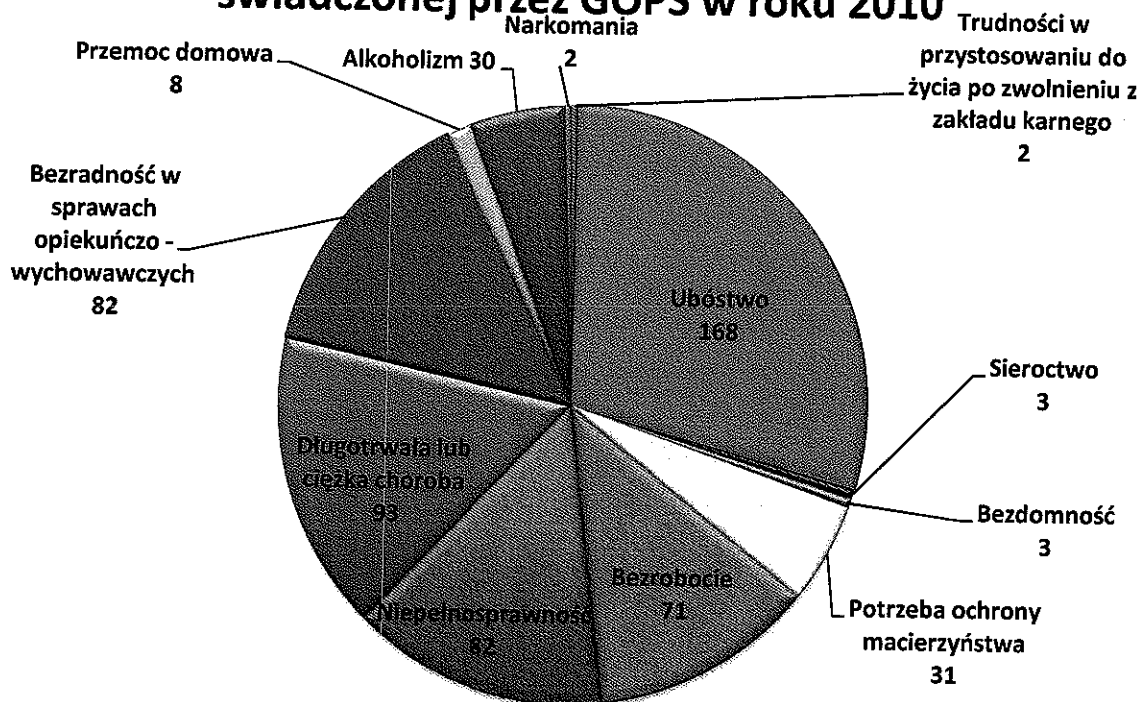

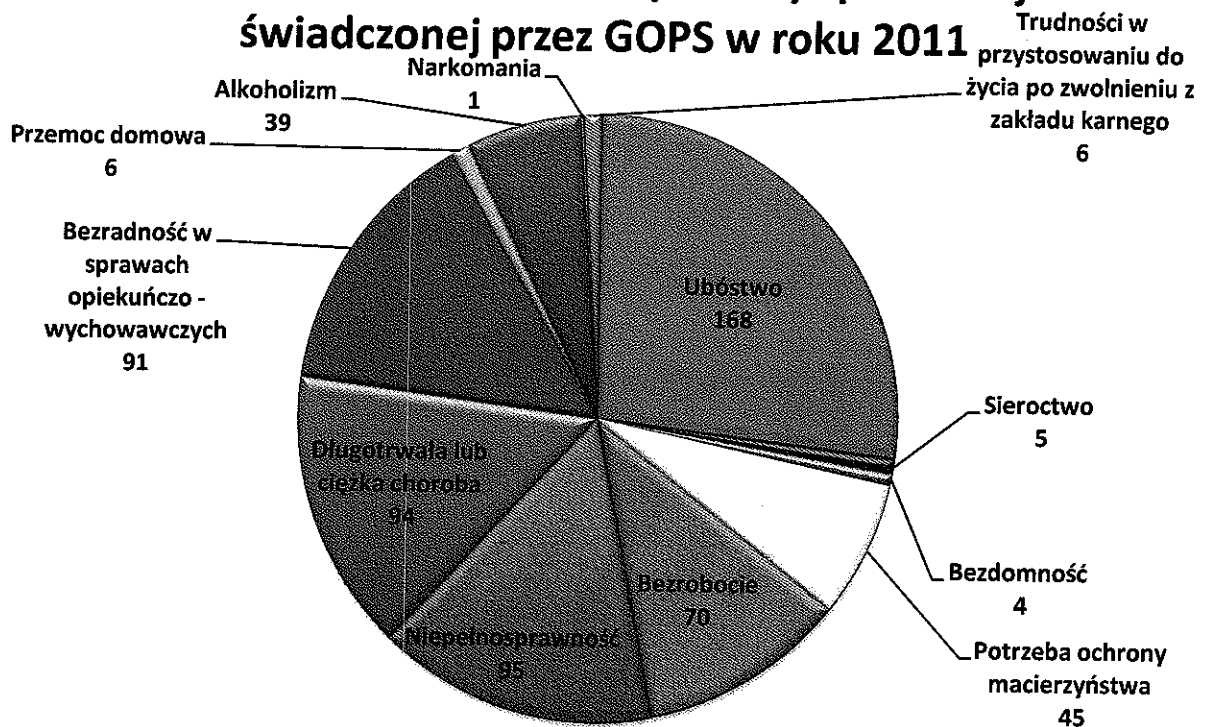
Przyczyny korzystania z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w roku 2009

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w roku 2010

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w roku 2011

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej świadczonej przez GOPS w roku 2012

